

REGULAMIN PRZEWOZU PRZESYŁEK TOWAROWYCH (RPT) PKP CARGO S.A.

Obowiązuje od 1 stycznia 2018 roku

Wszystkie prawa zastrzeżone. Przedruk lub kopiowanie dokumentu w części lub całości oraz wykorzystywanie niezgodnie z przeznaczeniem do celów niezwiązanych z przewozem wykonywanym przez PKP CARGO S.A. możliwe jest wyłącznie za zgodą PKP CARGO S.A.

SPIS TREŚCI

Skróty i objaśnienia	5
ROZDZIAŁ 1	
POSTANOWIENIA OGÓLNE.....	8
§1 Zakres stosowania Regulaminu i świadczonych usług	8
§2 Terminy przewozu przesyłek	8
§3 Zasady świadczenia usług przewozowych i usług dodatkowych związanych z realizowanym przewozem.....	8
ROZDZIAŁ 2	
NADANIE, PRZEWÓZ I WYDANIE PRZESYŁEK	9
§4 Zamawianie wagonu dostarczonego przez przewoźnika	9
§5 Zawiadomienie o zamiarze nadania do przewozu wagonu dostarczonego przez klienta.....	10
§6 Postanowienia ogólne dotyczące listu przewozowego	12
§7 Zasady wypełniania krajowego listu przewozowego przez nadawcę	12
§8 Oznakowanie przesyłki	16
§9 Podstawianie wagonów do załadunku	16
§10 Czas postoju wagonu, za który nie pobiera się opłaty.....	17
§11 Ustalanie czasu postoju wagonu, za który pobiera się opłatę	17
§12 Czynności załadunkowe	17
§13 Ważenie przesyłek.....	18
§14 Kontrolne sprawdzenie przesyłki. Poprawa załadunku, przeładunek towaru.....	19
§15 Opłacanie należności przewozowych i należności dodatkowych	19
§16 Zawiadomienie o przybyciu i przygotowaniu przesyłki do odbioru	20
§17 Wydanie listu przewozowego	21
§18 Wydanie przesyłki	21
§19 Stan wagonu zwracanego po zakończeniu czynności ładunkowych. Oczyszczenie terenu kolejowego	22
§20 Mycie i odkażanie wagonu.....	22
§21 Zmiana umowy przewozu w trybie zlecenia dodatkowego.....	22
§22 Przeszkoda w przewozie lub w wydaniu przesyłki	23
§23 Utrata, ubytek lub uszkodzenie przesyłki.....	24
ROZDZIAŁ 3	
PRZEWÓZ PRZESYŁEK	
PRZY KORZYSTANIU Z BOCZNIC KOLEJOWYCH	25
§24 Postanowienia ogólne	25
§25 Współużytkowanie bocznic	26
§26 Podstawianie wagonów na punkt zdawczo-odbiorczy bocznic.....	26
§27 Zabieranie wagonów z punktu zdawczo-odbiorczego bocznic.....	27
§28 Ustalanie czasu pozostawiania w dyspozycji użytkownika bocznic wagonów dostarczonych przez przewoźnika i wózków PKP CARGO S.A.	27

ROZDZIAŁ 4	
PRZEWÓZ PRZESYŁEK ŁADOWANYCH LUB WYŁADOWYWANYCH NA OGÓLNODOSTĘPNYM TORZE ŁADUNKOWYM	28
§29 Postanowienia ogólne.....	28
§30 Podstawianie wagonów na ogólnodostępny tor ładunkowy.....	28
§31 Zabieranie wagonów z ogólnodostępnego toru ładunkowego.....	29
§32 Ustalanie czasu pozostawiania w dyspozycji nadawcy/odbiorcy wagonu dostarczonego przez przewoźnika i wózków PKP CARGO S.A. na ogólnodostępnym torze ładunkowym	29
ROZDZIAŁ 5	
PRZEWÓZ WAGONÓW DOSTARCZONYCH PRZEZ KLIENTA	30
§33 Formalności związane z nadaniem do przewozu wagonów dostarczonych przez klienta	30
§34 Sposób postępowania w przypadku wystąpienia nieprawidłowości przewozowych	31
§35 Należności związane z przewozem	31
§36 Tryb postępowania z wagonem w razie uszkodzenia	31
ROZDZIAŁ 6	
PRZEWÓZ TOWARÓW O ZNACZENIU STRATEGICZNYM W KOMUNIKACJI MIĘDZYNARODOWEJ	31
§37 Określenie towarów o znaczeniu strategicznym.....	31
§38 Formalności związane z nadaniem do przewozu towarów o znaczeniu strategicznym	32
ROZDZIAŁ 7	
FORMALNOŚCI CELNE DOKONYWANE PRZEZ PRZEWOŹNIKA	32
§39 Zgłoszenia do procedury tranzytu unijnego.....	32
§40 Przywozowe i wywozowe deklaracje skrócone oraz deklaracje do czasowego składowania.....	32
ROZDZIAŁ 8	
PRZESYŁKI PRZEŁADOWYWANE W TRAKCIE PRZEWÓZU Z WAGONÓW SZEROKOTOROWYCH DO WAGONÓW NORMALNOTOROWYCH LUB ODWROTNIE.....	33
§41 Przeładowanie przesyłek	33
§42 Postanowienia dodatkowe	33
ROZDZIAŁ 9	
PRZEWÓZ ODPADÓW	34
§43 Określenie odpadów	34
§44 Formalności związane z przewozem odpadów	34
ROZDZIAŁ 10	
PRZEWÓZ PRZESYŁEK Z I DO STACJI LEŻĄCYCH NA ZAMKNIĘTYCH LINIACH NORMALNOTOROWYCH	35
§45 Postanowienia ogólne.....	35
§46 Warunki korzystania ze stacji leżących na zamkniętych liniach normalnotorowych	35
§47 Nadanie przesyłek	35
§48 Wydanie przesyłek.....	35
§49 Ustalanie czasu pozostawiania w dyspozycji nadawcy/odbiorcy wagonu dostarczonego przez przewoźnika i wózków PKP CARGO S.A.	35
ROZDZIAŁ 11	
PRZEWÓZ PRZESYŁEK NADZWYCZAJNYCH	36
§50 Określenie przesyłek nadzwyczajnych	36
§51 Zawiadomienie o zamiarze nadania do przewozu przesyłki nadzwyczajnej	37
§52 Powiadomienie o zgodzie na przewóz przesyłki nadzwyczajnej	37

ROZDZIAŁ 12	
POZOSTAŁE POSTANOWIENIA	38
§53 Warunki przewozu przesyłek na liniach kolejowych lub bocznicach będących w budowie albo modernizacji	38
ROZDZIAŁ 13	
POSTĘPOWANIE REKLAMACYJNE.....	38
§54 Wnoszenie reklamacji	38
ROZDZIAŁ 14	
WZORY DRUKÓW	39

Użyte w Regulaminie skróty i określenia oznaczają:

CIM	- Przepisy ujednolicone o umowie międzynarodowego przewozu towarów kolejami (Załącznik B do Konwencji o międzynarodowym przewozie kolejami –COTIF)
COK	- Centrum Obsługi Klienta
czynności ekspedycyjne	- czynności związane z przyjęciem do przewozu i wydaniem przesyłki
ELP	- Elektroniczny List Przewozowy
eSerwis	- aplikacja internetowa umożliwiająca korzystanie z usługi elektronicznej wymiany danych z listu przewozowego oraz odbioru faktur
k.c.	- Kodeks cywilny
Klient	- nadawca lub odbiorca przewożonych towarów i opłacający należności przewozowe lub podmiot organizujący przewóz towarów na zlecenie nadawcy, odbiorcy lub właściciela towaru i opłacający należności przewozowe
komunikacja krajowa	- przewóz przesyłek dokonywany na podstawie krajowego listu przewozowego pomiędzy stacjami położonymi na terytorium RP, z wyjątkiem przypadków określonych dla komunikacji eksport i import
komunikacja eksport	- przewóz przesyłek nadanych na podstawie: 1) międzynarodowego listu przewozowego ze stacji położonych na terytorium RP do stacji położonych poza terytorium RP, 2) krajowego listu przewozowego ze stacji położonych na terytorium RP do stacji położonych na obszarze morskich i śródlądowych portów RP z przeznaczeniem do dalszego wywozu drogą wodną poza terytorium RP
komunikacja import	- przewóz przesyłek nadanych na podstawie: 1) międzynarodowego listu przewozowego ze stacji położonych poza terytorium RP do stacji położonych na terytorium RP, 2) krajowego listu przewozowego dowiezionych spoza terytorium RP drogą wodną do morskich i śródlądowych portów RP, a następnie nadanych do stacji położonych na terytorium RP, wskazanych jako pierwsze miejsce przeznaczenia przesyłki
komunikacja tranzyt	- przewóz przesyłek nadanych na podstawie międzynarodowego listu przewozowego, ze stacji położonych poza terytorium RP do stacji położonych poza terytorium RP, a przewożonych przez terytorium RP, w tym przez polskie porty morskie i śródlądowe, a także przewóz na podstawie listu przewozowego CIM zmienionego na list przewozowy SMGS lub odwrotnie
MRN	- numer ewidencyjny nadawany przez urząd celny zgłoszeniom (deklaracjom) celnym
należności dodatkowe	- opłaty dodatkowe powstałe przed przyjęciem przesyłki do przewozu lub po jej wydaniu
należności przewozowe	- przewożne, opłaty dodatkowe i inne należności powstałe począwszy od przyjęcia przesyłki do przewozu aż do jej wydania

NHM	- Zharmonizowany Spis Towarów
odległość taryfowa	- odległość przewozu przyjmowana do obliczania przewoźnego
opłaty dodatkowe	- opłaty za czynności dodatkowe
przesyłka	- nadane do przewozu przez jednego nadawcę na jednej stacji nadania do jednego odbiorcy na jednej stacji przeznaczenia na podstawie jednego listu przewozowego: 1/ towary załadowane do jednego lub większej liczby wagonów, 2/ tabor toczący się na własnych kołach, 3/ próżne wagony dostarczone przez klienta
przewoźne	- opłata za przewóz przesyłki
przewoźnik	- przewoźnik umowny, z którym nadawca zawarł umowę przewozu lub kolejny przewoźnik odpowiedzialny na podstawie tej umowy
punkt ładunkowy	- wyznaczone miejsce do wykonywania czynności ładunkowych, przyjmowania, przekazywania przesyłek i wagonów oraz sprawdzania ich stanu
RID	- Regulamin międzynarodowego przewozu kolejami towarów niebezpiecznych (Załącznik C do Konwencji o międzynarodowym przewozie kolejami - COTIF)
R25/26	- Wykaz zdawczy na wagony zdane, na podstawie którego wagony przekazywane są na punkty ładunkowe. (wzór nr 22) Za równoznaczny z R25/26 uznaje się inny dokument, określony w umowie o obsługę punktu ładunkowego, na podstawie którego wagony są przekazywane.
R27/28	- Zawiadomienie o wagonach gotowych do zabrania, na podstawie którego wagony zabierane są z punktów ładunkowych. (wzór nr 23) Za równoznaczny z R27/28 uznaje się inny dokument, określony w umowie o obsługę punktu ładunkowego, na podstawie którego wagony są zabierane.
SMGS	- Umowa o międzynarodowej kolejowej komunikacji towarowej
stacja	- zespół obiektów eksploatacyjnych, gdzie wykonywane są czynności ekspedycyjno - przewozowe związane z odprawą i przewozem przesyłek
taryfa	- Taryfa towarowa PKP CARGO S.A.
TWR	- towary niebezpieczne wysokiego ryzyka, których definicja i wykaz oraz sposób postępowania z nimi określone są w dziale 1.10 RID/Załącznika 2 do SMGS
UE	- Unia Europejska
UIC	- Międzynarodowy Związek Kolei
UTI	- intermodalne jednostki transportowe, których budowa i oznakowanie odpowiadają znormalizowanym parametrom określonym przez ISO (Międzynarodowa Organizacja Normalizacyjna) i UIC
ustawa Prawo przewozowe	- ustawa z dnia 15 listopada 1984 r. - Prawo przewozowe (z późniejszymi zmianami)
wagon dostarczony przez klienta	- wagon przekazany przez klienta w celu realizacji przewozu

wagon dostarczony przez przewoźnika	- wagon, którego posiadaczem jest PKP CARGO S.A. lub wagon, dla którego PKP CARGO S.A. jest podmiotem uprawnionym do dysponowania, przekazany przez przewoźnika w celu realizacji przewozu (dotychczas: wagon należący do kolei)
WOT	- Wykaz Odległości Taryfowych PKP CARGO S.A.
wózki PKP CARGO S. A.	- wózki wagonowe normalnotorowe własności PKP CARGO S.A. użyte do przewozu wagonów szerokotorowych dostarczonych przez klienta
Załącznik 2 do SMGS	- Przepisy o przewozie towarów niebezpiecznych
Załącznik 3 do SMGS	- Techniczne warunki rozmieszczania i mocowania towarów
zwarty skład	- przewóz przesyłek bez przeformowywania danego składu od stacji nadania/ punktu granicznego do stacji przeznaczenia/ punktu granicznego

ROZDZIAŁ 1

POSTANOWIENIA OGÓLNE

§ 1 Zakres stosowania Regulaminu i świadczonych usług

1. Regulamin przewozu przesyłek towarowych (RPT) PKP CARGO S.A. zwany dalej „Regulaminem” określa zasady sprzedaży usług, przyjęcia do przewozu, przewozu i wydania przesyłek towarowych, zwanych dalej „przesyłkami”, przez PKP CARGO S.A.
2. W odniesieniu do przewozów w komunikacji międzynarodowej postanowienia Regulaminu mają zastosowanie tylko wówczas, gdy obowiązujące w tym zakresie przepisy i umowy międzynarodowe nie stanowią inaczej.
3. PKP CARGO S.A. wykonuje kolejowe przewozy towarów i osób w komunikacji krajowej i międzynarodowej, zgodnie z przepisami prawa powszechnie obowiązującego, na podstawie umowy przewozu oraz świadczy usługi dodatkowe związane z przewozem, jak również organizuje kompleksową obsługę logistyczną transportów.
4. Spis stacji oraz zakres świadczonych usług na poszczególnych stacjach, w tym przyporządkowanie do COK, zawarte są w WOT Część I.
5. Informacje o zakresie świadczonych usług, ograniczeniach przewozowych, obowiązujących taryfach, regulaminach, przepisach można uzyskać w jednostkach organizacyjnych PKP CARGO S.A., a także na stronie internetowej: www.pkpcargo.com.

§ 2 Terminy przewozu przesyłek

1. Terminy przewozu:
  - 1) przesyłek w zwartych składach wynoszą:
do 150 km odległości taryfowej - 36 godzin i na każde następne rozpoczęte 150 km odległości taryfowej - 18 godzin,
  - 2) pozostałych przesyłek wynoszą:
do 150 km odległości taryfowej - 48 godzin i na każde następne rozpoczęte 150 km odległości taryfowej - 24 godziny.
2. Terminy ustalone wg ust. 1 przedłuża się o:
  - 1) 24 godziny przy przewozie przesyłek:
    - 1) liniami o różnej szerokości toru przy każdorazowej zmianie szerokości,
    - 2) linią promową;
  - 2) 36 godzin przy przewozie przesyłek wymienionych w ust. 1 pkt 2 przez stacje:
Poznań Franowo, Tarnowskie Góry, Skarżysko Kamienna;
  - 3) 48 godzin przy przewozie linią promową towarów wymienionych w RID.
3. Terminy przewozu przesyłek ustalone w ust. 1 i 2 przedłuża się dodatkowo lub zawiesza w przypadkach określonych w art. 49 ustawy Prawo przewozowe. Przyczynę i czas przedłużenia oraz zawieszenia biegu terminu przewozu PKP CARGO S.A. wskazuje w liście przewozowym.
4. Bieg terminu przewozu rozpoczyna się o godzinie 00:01 dnia następnego po dniu, w którym przyjęto przesyłkę do przewozu, upływa zaś z chwilą przygotowania przesyłki do odbioru.

§ 3 Zasady świadczenia usług przewozowych i usług dodatkowych związanych z realizowanym przewozem

1. PKP CARGO S.A. realizuje usługi przewozowe na zasadach określonych w niniejszym Regulaminie, taryfie, taryfach międzynarodowych, innych przepisach wydawanych przez PKP CARGO S.A. na podstawie ustawy Prawo przewozowe.
2. Warunki świadczenia usług mogą być ustalone w umowach handlowych. Przy negocjowaniu umów handlowych uwzględniane są następujące kryteria:
  - 1) rodzaj towaru (nazwa towaru, poz. NHM/zbiór poz. NHM), rodzaj UTI,
  - 2) planowana łączna masa zlecana do przewozu,
  - 3) parametry przesyłki (m. in. masa przesyłki, rodzaj/serię i własność wagonu, załadunek na wagon),
  - 4) relacja przewozu,
  - 5) okres trwania umowy,
  - 6) dodatkowe wymagania dotyczące organizacji i jakości przewozów oraz taboru,
  - 7) inne względy ekonomiczne mające wpływ na optymalizację przewozów,
  - 8) inne kryteria wynikające z indywidualnych uwarunkowań Klienta.
3. Do umów handlowych nie mają zastosowania postanowienia Art. 68² k.c.
4. Wyłącznie z zastosowaniem cen taryfowych PKP CARGO S.A.:

- 1) świadczy nowe usługi przewozowe (nieobjęte dotychczas realizowaną umową handlową) Klientom, którzy posiadają zadłużenie wobec PKP CARGO S.A., do czasu spłaty zadłużenia lub do czasu ustalenia warunków jego spłaty,
  - 2) oferuje usługi przewozowe podmiotom innym niż przedsiębiorca, który prowadzi postępowanie o udzielenie zamówienia w zakresie przewozów określonych towarów (poz. NHM), w ramach którego PKP CARGO S.A. składa ofertę lub propozycję handlową, a także w zakresie przewozów realizowanych przez PKP CARGO S.A. na rzecz tego przedsiębiorcy w wyniku wcześniejszego postępowania, do czasu rozstrzygnięcia danego postępowania.
5. Jeżeli PKP CARGO S.A. występuje w postępowaniu o udzielenie zamówienia, które ogłosił podmiot nie będący końcowym odbiorcą usług przewozu towarów - to w zakresie tych przewozów składa identyczne oferty wszystkim występującym o nie.

ROZDZIAŁ 2

NADANIE, PRZEWÓZ I WYDANIE PRZESYŁEK

§ 4 Zamawianie wagonu dostarczonego przez przewoźnika

1. Nadawca zamawia wagon, w sposób określony w ust. 2, w następujących terminach:
  - 1) najpóźniej na trzy dni przed planowaną datą podstawienia wagonu pod załadunek, z zastrzeżeniem pkt 2-4;
  - 2) do przewozu towarów strategicznych - zgodnie z postanowieniami § 38 ust. 1;
  - 3) do przewozu odpadów - zgodnie z postanowieniami § 44 ust. 1;
  - 4) w terminie krótszym niż 3 dni:
    - a) przed planowaną datą podstawienia wagonu pod załadunek, jeżeli PKP CARGO S.A. dysponuje wagonem,
    - b) jeżeli odbiorca dokonuje nowego nadania przesyłki bez jej wyładowania z wagonu;
  - 5) z wyprzedzeniem gwarantującym zachowanie terminów określonych w pkt 1-4, jeżeli stacja otwarta jest dla czynności ekspedycyjnych w wyznaczone dni tygodnia.
2. Zamówienie na wagony (wzór nr 1) nadawca wysyła pocztą elektroniczną do COK właściwego dla stacji nadania w wyznaczonym dniu najpóźniej do godz. 9:00.
3. W zamówieniu na wagony należy:
  - 1) określić: rodzaj, serię i liczbę wagonów potrzebnych do przewozu, nazwę towaru, pozycję NHM, masę wysyłanych towarów, planowaną datę i godzinę podstawienia wagonu pod załadunek oraz adres nadawcy i odbiorcy, REGON nadawcy i odbiorcy, stację nadania i przeznaczenia przesyłki, miejsce podstawienia wagonu uzgodnione z PKP CARGO S.A. na stacji nadania i na stacji przeznaczenia, nr umowy handlowej, informację czy przewóz jest objęty harmonogramem;
  - 2) dodatkowo w przypadku:
    - a) towarów strategicznych - w kolumnie „Uwagi” wpisać nazwę towaru z numerem kontrolnym zidentyfikowanym na podstawie Wykazu produktów i technologii podwójnego zastosowania lub Wykazu uzbrojenia;
    - b) odpadów - w kolumnie „Uwagi” wpisać rodzaj i kod odpadu zgodnie z katalogiem odpadów, a w przypadku odpadów niebezpiecznych również dane zgodnie z lit. c;
    - c) towarów niebezpiecznych - w kolumnie „Uwagi” wpisać:
      - numer zagrożenia, litery „UN” i numer UN - jeżeli jednostka transportowa oznakowana jest tablicą pomarańczową,
      - litery „UN” i numer UN towaru/towarów - jeżeli jednostka transportowa oznakowana jest tylko nalepką ostrzegawczą /nalepkami ostrzegawczymi,
      - litery „NO” i numer nalepki ostrzegawczej /numery nalepek ostrzegawczych - jeżeli przewożone są opakowania próżne nieoczyszczone i nie jest znany numer/numery UN pozostałości,
      - litery „TWR” w każdym przypadku przesyłki TWR (zgodnie z działem 1.10 RID/Załącznikiem 2 do SMGS),
      - litery „LQ” w przypadku przesyłki z towarami niebezpiecznymi zapakowanymi w ilościach ograniczonych (zgodnie z działem 3.4 RID/ Załącznikiem 2 do SMGS);
  - 3) w razie konieczności oprócz powyższych danych - wpisać:
    - a) dodatkowe wymagania dotyczące wagonu,
    - b) objętość lub wymiary towaru, liczbę i wymiar kontenerów,
    - c) kraj przeznaczenia, przejścia graniczne i nazwy przewoźników, którzy będą realizować przewóz poza granicami RP,
    - d) żądanie przewiezienia przesyłki w umownym terminie przewozu,
    - e) żądanie wykonania przez PKP CARGO S.A. usług dodatkowych,
    - f) informację o przewozie w zwartym składzie przesyłek, które nadane będą na podstawie odrębnych listów przewozowych.

4. Na żądanie nadawcy PKP CARGO S.A. potwierdza złożenie zamówienia na wagony wypełnionego zgodnie z ust. 2 i 3 za pomocą środków komunikacji elektronicznej lub w inny sposób uzgodniony z nadawcą.
5. Wprowadzenie zmiany danych w złożonym zamówieniu na wagony wymaga pisemnego uzgodnienia pomiędzy zamawiającym i PKP CARGO S.A. np. za pomocą środków komunikacji elektronicznej.
6. O odmowie przyjęcia do realizacji złożonego zamówienia na wagony, PKP CARGO S.A. zobowiązana jest powiadomić nadawcę w sposób z nim uzgodniony, nie później niż na 12 godzin przed rozpoczęciem doby, na którą zamówienie złożono.
Jeżeli PKP CARGO S.A. nie dopełni tego obowiązku zamówienie uważa się za przyjęte do realizacji.
7. Jeżeli zrealizowanie zamówienia w dniu, na który zostało złożone jest niemożliwe, wówczas PKP CARGO S.A. odmawia realizacji zamówienia, przy czym o ile zamawiający nie rezygnuje z tego zamówienia, PKP CARGO S.A. może zaproponować nowy termin podstawienia i/lub inny rodzaj/serię wagonu.
Ustalenie nowego terminu podstawienia i/lub innego rodzaju/serii wagonu następuje jednocześnie z powiadomieniem nadawcy o odmowie przyjęcia do realizacji zamówienia, bez konieczności składania ponownego zamówienia.
8. Jeżeli zrealizowanie zamówienia przyjętego do realizacji nie jest możliwe z przyczyn leżących po stronie PKP CARGO S.A., za zgodą zamawiającego pracownik PKP CARGO S.A. ustala nowy termin podstawienia i/lub inny rodzaj/serię wagonu.
Ustalenie nowego terminu podstawienia i/lub innego rodzaju/serii wagonu następuje jednocześnie z powiadomieniem nadawcy o braku możliwości realizacji zamówienia, bez konieczności składania ponownego zamówienia.
9. W przypadkach, o których mowa w ust. 7 i ust. 8 nie obowiązują zasady określone w ust. 2.
Fakt ustalenia nowego terminu podstawienia i/lub innego rodzaju/serii wagonu, zamawiający potwierdza pisemnie w sposób uzgodniony z PKP CARGO S.A.
W przypadku rezygnacji zamawiającego z wagonu zamówionego na uzgodniony termin obowiązują postanowienia ust. 11.
10. Zamówienie niezrealizowane w dniu, na który zostało złożone - jeżeli nie uzgodniono nowego terminu podstawienia i/lub innego rodzaju serii wagonu - oraz zamówienie, które nie zostało zrealizowane pomimo ustalenia dokonanego na podstawie ust. 7 i ust. 8, uważa się za nieaktualne.
11. Jeżeli zamawiający:
  - 1) złoży rezygnację z zamówionego wagonu po godzinie 12:00 w dniu poprzedzającym dzień, na który zamówienie zostało przyjęte do realizacji i wagon nie jest podstawiony na punkt ładunkowy,
  - 2) odmówi przyjęcia podstawionego wagonu,
  - 3) nie załaduje podstawionego wagonupobiera się opłatę określoną w taryfie.

§ 5 Zawiadomienie o zamiarze nadania do przewozu wagonu dostarczonego przez klienta

1. Nadawca zobowiązany jest zawiadomić, w sposób określony w ust. 3, o zamiarze nadania do przewozu wagonu dostarczonego przez klienta w następujących terminach:
  - 1) najpóźniej na trzy dni przed planowaną datą nadania do przewozu, z zastrzeżeniem pkt 2-4,
  - 2) z towarami strategicznymi - zgodnie z postanowieniami § 38 ust. 1,
  - 3) z odpadami - zgodnie z postanowieniami § 44 ust. 1,
  - 4) z wyprzedzeniem gwarantującym zachowanie powyższych terminów - jeżeli stacja otwarta jest dla czynności ekspedycyjnych tylko w wyznaczone dni tygodnia.
2. Jeżeli nadawca nie dotrzyma terminów i zgłosi wagon do przewozu w terminie krótszym niż przewidziany w ust. 1, wówczas PKP CARGO S.A. może przyjąć zgłoszony do przewozu wagon pod warunkiem, że dysponuje środkami niezbędnymi do jego realizacji.
3. Zawiadomienie o zamiarze nadania do przewozu wagonu dostarczonego przez klienta (wzór nr 1) nadawca wysyła pocztą elektroniczną do COK właściwego dla stacji nadania w wyznaczonym dniu najpóźniej do godz. 9:00. Za równoznaczny z zawiadomieniem o zamiarze nadania do przewozu wagonu dostarczonego przez klienta uznaje się również inny dokument pod warunkiem wskazania w nim wszystkich danych wynikających z wzoru zawiadomienia.
4. W zawiadomieniu o zamiarze nadania do przewozu wagonu dostarczonego przez klienta należy:
  - 1) określić: liczbę wagonów, nazwę towaru, pozycję NHM, masę wysyłanych towarów oraz masę brutto, długość wagonów, planowaną datę i godzinę przekazania wagonów PKP CARGO S.A., adres nadawcy i odbiorcy, REGON nadawcy i odbiorcy, stację nadania i przeznaczenia przesyłki, miejsce przekazania

wagonu uzgodnione z PKP CARGO S.A. na stacji nadania i przeznaczenia, nr umowy handlowej, informację czy przewóz jest objęty harmonogramem;

2) dodatkowo w przypadku:

- a) towarów strategicznych - w kolumnie „Uwagi” wpisać nazwę towaru z numerem kontrolnym zidentyfikowanym na podstawie Wykazu produktów i technologii podwójnego zastosowania lub Wykazu uzbrojenia;
- b) odpadów - w kolumnie „Uwagi” wpisać rodzaj i kod odpadu zgodnie z katalogiem odpadów, a w przypadku odpadów niebezpiecznych również dane zgodnie z lit. c;
- c) towarów niebezpiecznych - w kolumnie „Uwagi” wpisać:
  - numer zagrożenia, litery „UN” i numer UN - jeżeli jednostka transportowa oznakowana jest tablicą pomarańczową,
  - litery „UN” i numer UN towaru/towarów - jeżeli jednostka transportowa oznakowana jest tylko nalepką ostrzegawczą /nalepkami ostrzegawczymi,
  - litery „NO” i numer nalepki ostrzegawczej /numery nalepek ostrzegawczych - jeżeli przewożone są opakowania próżne nieoczyszczone i nie jest znany numer/numery UN pozostałości,
  - litery „TWR” w każdym przypadku przesyłki TWR (zgodnie z działem 1.10 RID/Załącznikiem 2 do SMGS),
  - litery „LQ” w przypadku przesyłki z towarami niebezpiecznymi zapakowanymi w ilościach ograniczonych (zgodnie z działem 3.4 RID/ Załącznikiem 2 do SMGS);

3) w razie konieczności oprócz powyższych danych - wpisać:

- a) kraj przeznaczenia, przejścia graniczne i nazwy przewoźników, którzy będą realizować przewóz poza granicami RP,
- b) żądanie przewiezienia przesyłki w umownym terminie przewozu,
- c) żądanie wykonania przez PKP CARGO S.A. usług dodatkowych,
- d) informację o przewozie w zwartym składzie przesyłek, które nadane będą na podstawie odrębnych listów przewozowych.

5. Na żądanie nadawcy PKP CARGO S.A. potwierdza złożenie zawiadomienia za pomocą środków komunikacji elektronicznej lub w inny sposób uzgodniony z nadawcą.
6. Wprowadzenie zmiany danych w złożonym zawiadomieniu wymaga pisemnego uzgodnienia pomiędzy zamawiającym i PKP CARGO S.A. np. za pomocą środków komunikacji elektronicznej.
7. O odmowie przyjęcia do realizacji przewozu wagonu dostarczonego przez klienta zgodnie ze złożonym zawiadomieniem, PKP CARGO S.A. zobowiązana jest powiadomić nadawcę w sposób z nim uzgodniony, nie później niż na 12 godzin przed rozpoczęciem doby, na którą złożono zawiadomienie.
Jeżeli PKP CARGO S.A. nie dopełni tego obowiązku zawiadomienie uważa się za przyjęte do realizacji.
8. Jeżeli zrealizowanie przewozu w dniu, na który zostało złożone zawiadomienie o zamiarze nadania do przewozu wagonów dostarczonych przez klienta jest niemożliwe, wówczas PKP CARGO S.A. odmawia realizacji przewozu, przy czym o ile nadawca nie zrezygnuje z zamiaru nadania do przewozu, PKP CARGO S.A. może proponować nowy termin.
Ustalenie nowego terminu następuje jednocześnie z powiadomieniem nadawcy o odmowie przyjęcia do realizacji przewozu wagonu dostarczonego przez klienta, bez konieczności składania ponownego zawiadomienia przez nadawcę.
9. Jeżeli zrealizowanie przewozu wagonu dostarczonego przez klienta zgodnie z przyjętym zawiadomieniem jest niemożliwe z przyczyn leżących po stronie PKP CARGO S.A., wówczas PKP CARGO S.A. odmawia realizacji przewozu, przy czym o ile nadawca nie zrezygnuje z zamiaru nadania do przewozu, PKP CARGO S.A. może proponować nowy termin realizacji przewozu.
Ustalenie nowego terminu następuje jednocześnie z powiadomieniem nadawcy o odmowie przyjęcia do realizacji przewozu wagonu dostarczonego przez klienta, bez konieczności składania ponownego zawiadomienia przez nadawcę.
10. W przypadku, o którym mowa w ust. 8 i 9, nie obowiązują zasady określone w ust. 3.
Fakt ustalenia nowego terminu przewozu wagonu dostarczonego przez klienta zamawiający potwierdza pisemnie w sposób uzgodniony z PKP CARGO S.A.
11. Zawiadomienie o zamiarze nadania do przewozu wagonu dostarczonego przez klienta niezrealizowane w dniu, na który zostało złożone - jeżeli nie uzgodniono nowego terminu realizacji przewozu oraz zawiadomienie, na podstawie którego przewóz nie został zrealizowany pomimo ustalenia dokonanego na podstawie ust. 8 i 9, uważa się za nieaktualne.

§ 6 Postanowienia ogólne dotyczące listu przewozowego

1. Dowodem zawarcia umowy przewozu jest elektroniczny lub papierowy list przewozowy, który nadawca powinien dostarczyć PKP CARGO S.A. nie później niż w trakcie przekazania towaru do przewozu.
2. W przypadku ELP nadawca przekazuje PKP CARGO S.A. dane dotyczące przesyłki za pośrednictwem aplikacji dostępnej na stronie www.pkpcargo.com w zakładce eSerwis.
Warunkiem korzystania z ELP jest zawarcie stosownej umowy.
3. Nadawca za pośrednictwem eSerwis dołącza dokumenty niezbędne do wykonania przewozu.
W przypadku stosowania papierowego listu przewozowego nadawca dołącza do listu przewozowego dokumenty niezbędne do wykonania przewozu. W razie niemożności dołączenia ich w momencie nadania przesyłki, dostarcza je w odpowiednim czasie w miejscu załatwiania wymaganych czynności, zamieszczając w liście przewozowym adnotację o ich dołączeniu lub miejscu złożenia.
Nadawca ponosi odpowiedzialność za skutki wynikłe z powodu braku, niedostateczności lub nieprawidłowości tych dokumentów.
4. Nadawca może nadać na podstawie jednego listu przewozowego towary należące do jednej lub wielu pozycji NHM załadowane do jednego lub więcej wagonów, poza przypadkami wymienionymi w ust. 5.
5. Nadawca nie może nadać do przewozu załadowanych do tego samego wagonu lub kontenera:
  - 1) towarów łatwo psujących się z innymi towarami,
  - 2) towarów, które ze względu na swoje właściwości nie powinny być razem ładowane,
  - 3) sztuk przesyłki oznaczonych różnymi nalepkami ostrzegawczymi, jeżeli taki załadunek nie jest dopuszczony zgodnie z przepisem 7.5.2 RID/Załącznika 2 do SMGS.
6. List przewozowy krajowy (wzór nr 2) składa się z czterech części:
  - 1) oryginału listu przewozowego towarzyszącego przesyłce na całej drodze przewozu i wydawanego odbiorcy na stacji przeznaczenia łącznie z przesyłką,
  - 2) ceduły listu przewozowego towarzyszącej przesyłce łącznie z oryginałem listu przewozowego na całej drodze przewozu, przeznaczonej dla PKP CARGO S.A. i stanowiącej dokument będący podstawą do rozliczania należności,
  - 3) grzbietu listu przewozowego pozostającego na stacji nadania,
  - 4) wtórnika listu przewozowego wydawanego nadawcy przesyłki.
7. W przypadku nadawania na podstawie jednego listu przewozowego więcej niż jednego wagonu nadawca obowiązany jest sporządzić w czterech egzemplarzach załącznik do listu przewozowego (wzór nr 3), a w przypadku UTI - załącznik do listu przewozowego (wzór nr 4).
Dla przesyłek UTI dopuszcza się sporządzenie załącznika do listu przewozowego (wzór nr 4) również w przypadku nadania jednego wagonu z UTI.
8. PKP CARGO S.A. w zależności od komunikacji realizuje przewozy na podstawie listu przewozowego: krajowego, CIM, SMGS oraz CIM/SMGS.
9. Wzory listów przewozowych CIM, SMGS oraz CIM/SMGS, jak również zasady ich wypełniania przez nadawcę zawierają odrębne przepisy.

§ 7 Zasady wypełniania krajowego listu przewozowego przez nadawcę

1. Sposób elektronicznego zgłaszania danych za pośrednictwem eSerwis zawiera Podręcznik Użytkownika Systemu ELP dostępny po zalogowaniu.
2. **Nadawca** we wszystkich częściach papierowego listu przewozowego wypełnia trwałym i wyraźnym pismem lub drukiem pola obwiedzione grubymi liniami zamieszczając:
  - 1) w polu 5 „Stacja przeznaczenia” - nazwę stacji przeznaczenia w brzmieniu wskazanym w WOT Część I;
  - 2) w polu 9 „Nadawca - stempel”:
    - a) jeżeli jest jednostką zarejestrowaną w systemie REGON - nazwa, adres pocztowy, e-mail/nr telefonu/faksu, REGON,
    - b) jeżeli jest osobą fizyczną lub inną jednostką niezarejestrowaną w systemie REGON – imię i nazwisko, adres pocztowy, e-mail/nr telefonu/faksu oraz PESEL,
    - c) podpis nadawcy lub osoby działającej w jego imieniu na podstawie złożonego pełnomocnictwa (wzór nr 9);
  - 3) w polu 10 „Odbiorca - nazwa, adres” - dane jak w pkt 2 lit. a i b, a w razie potrzeby w dziale „nazwa bocznicy” - wyrazy „bocznica własna” lub jej skrót;
  - 4) w polu 12 „Wagon”:

- a) w dwóch pierwszych kratkach części górnej - liczbę wagonów należących do przesyłki, a w trzech ostatnich - dopuszczalny nacisk osi wagonu na szynę, gdy na drodze przewozu obowiązuje jego ograniczenie,
- b) wpisać 12-cyfrowy numer wagonu:
  - b.a) w działce a - pierwszą i drugą cyfrę numeru,
  - b.b) w działce b - trzecią i czwartą cyfrę numeru,
  - b.c) w działce c - od piątej do jedenastej cyfry numeru,
  - b.d) w działce d - dwunastą (ostatnią) cyfrę numeru,
- c) jeżeli wagon oznaczony jest numerem mniejszym niż 12-cyfrowy:
  - c.a) w działce a - symbol cyfrowy rodzaju wagonu:
    - osobowy – 0; kryty – 1; platforma – 3; tabor toczący się na własnych kołach – 4; węglarka – 5; lokomotywa – 6; cysterna – 7; chłodnia – 8; specjalny – 9,
  - c.b) w działce b:
    - dla wagonów o numeracji 10 – 6-cyfrowej - kod kolei właścicielki,
  - c.c) w działce c dla wagonów o numeracji:
    - 10 lub 9-cyfrowej - cyfry od 3 do 9 z numeru wagonu,
    - 8 i 7-cyfrowej - cyfry od 1 do 7 z numeru wagonu,
    - 6-cyfrowej - cyfry od 1 do 6 z numeru wagonu,
  - c.d) w działce d - ostatnią cyfrę w numerze wagonu dla numeracji 10 i 8-cyfrowej,
- d) w działce „Masa własna z belki/spraw.” - w przypadku sprawdzenia masy własnej należy wpisać literę S np. S - 10750.
 W przypadku przewozu drewna surowego z pozycji NHM 4403.. lub pojazdów samochodowych w działce tej wpisuje się także długość ładunkową wskazaną na wagonie.
- e) w działce „Granica obciąż.” - granicę obciążenia wskazaną na wagonie pod literą C,
- f) w działce „Liczba osi” - liczbę osi wagonu.

W przypadkach określonych w § 6 ust. 7 w polu 12 „Wagon” należy wpisać „wg załącznika”, a dane, o których mowa pod lit. b-f, wpisać w Załączniku do listu przewozowego (wzór nr 3).

- g) przy przewozie próżnych UTI (poz. NHM - 993100, 993200 i 993300) oraz ładownych (poz. NHM - 994100, 994200 i 994300) w polu 12 „Wagon” należy zamieścić:
  - g.a) w działce „Nr wagonu” - w wierszu pierwszym numer wagonu w sposób określony pod lit. b lub c, a w wierszach poniżej:
    - pierwszą cyfrę kodu długości UTI wymienionego w tabeli współczynników korygujących zamieszczonej w taryfie,
    - cechę własności wielkiego kontenera lub kod według poniższego zestawienia:
      - 1 - kontener wielki; 2 - naczepa siodłowa; 3 - nadwozie samochodowe wymienne;
      - 4 - pojemnik ACTS; 5 - SET; 6 - kontener cysterna,
    - 7-cyfrowy numer kontenera wielkiego, długość nadwozia samochodowego wymiennego lub naczepy siodłowej w centymetrach poprzedzoną odpowiednią liczbą zer tak, aby w rezultacie wielkość ta była wyrażona liczbą 7-cyfrową, np. przy przewozie nadwozia samochodowego wymiennego o długości 6,15 m należy dokonać zapisu w następującej postaci: „3 - 0000615”,
  - g.b) w działce „Masa własna z belki/spraw.” - masę własną (tarę) UTI,
  - g.c) w działkach „Granica obciąż” i „Liczba osi” - w zależności od stanu UTI - jedną z pozycji NHM wymienioną pod lit. g,
  - g.d) przy przewozie UTI typu FLAT w stanie złożonym (kilka złożonych kontenerów, jeden na drugim stanowiących jeden pakiet, tzw. SET) w polu 12 „Wagon” pod numerem wagonu - 12 znaków w następującej kolejności:
    - pozycja 1 - pierwsza cyfra kodu długości UTI,
    - pozycje od 2 do 4 - wyraz „SET”,
    - pozycja 5 - liczba kontenerów w pakiecie,
    - pozycje od 6 do 12 - numer kontenera typu FLAT stanowiącego podstawę pakietu (w razie potrzeby pierwsze znaki poprzedzić zerami),
    - w działce „Masa własna z belki/spraw.” - łączną masę każdego pakietu,

- w działkach „Granica obciąż.” i „Liczba osi” - na poziomie każdego pakietu pozycję NHM 993100,

g.e) przy przewożeniu UTI w systemie poziomego przeładunku ACTS w polu 12 „Wagon” pod numerem wagonu - 12 znaków w następującej kolejności:

- pozycja 1 - pierwsza cyfra kodu długości UTI,
- pozycja od 2 do 5 - wyraz „POJE”,
- pozycja od 6 do 12 - numer pojemnika (pierwsze znaki poprzedzić zerami),
- w działce „Masa własna z belki/spraw.” - masę własną pojemnika,
- w działkach „Granica obciąż.” i „Liczba osi” - pozycję NHM 992300.

W przypadkach określonych w § 6 ust. 7 w polu 12 „Wagon” należy wpisać „wg załącznika”, a dane, o których mowa pod lit. g, wpisać w Załączniku do listu przewozowego (dla przesyłek z intermodalnymi jednostkami transportowymi - UTI) - (wzór nr 4).

- 5) w polu 13 „Nazwa towaru” – nazwę towaru na podstawie NHM, a w działce „Pozycja taryfowa” - 6-cyfrowy numer pozycji NHM.

Zasada ta obowiązuje również w przypadku przewozu nowych kontenerów wielkich (pozycja NHM 860900).

Odmienne sposoby wypełniania pola 13 „Nazwa towaru” obowiązują w odniesieniu do przewozów:

- towarów niebezpiecznych - w sposób określony w przepisach działu 5.4 RID. Do wolnej kratki zamieszczonej w nagłówku pola i oznaczonej skrótem „RID” wpisuje się literę „X”. Literę „X” wpisuje się również wtedy, gdy w skład przesyłki wchodzi chociażby jeden wagon z towarem niebezpiecznym,
- odpadów - wpisać rodzaj i kod odpadu zgodnie z katalogiem odpadów, a w przypadku odpadów niebezpiecznych również dane zgodnie z lit. a,
- UTI - w działce „Nazwa towaru” na poziomie wpisanego numeru wagonu zamieszcza się nazwę wymienioną w poz. NHM - 992300, 993100, 993200, 993300, 994100, 994200 lub 994300 ze wskazaniem kategorii przewożonych kontenerów wielkich bądź długości nadwozi (pkt 4 lit. g.a), a działki „Pozycja taryfowa” nie wypełnia się. Natomiast na poziomie zapisu dotyczącego jednostki zamieszcza się nazwę towaru w UTI, a w działce „Pozycja taryfowa” - 6-cyfrowy numer pozycji NHM dla tego towaru.

W przypadku stosowania załącznika do listu przewozowego (wzór nr 3 lub wzór nr 4) dane te powinny być zamieszczone w odpowiednich polach tego załącznika, a w polu 12 „Wagon” listu przewozowego należy zamieścić adnotację „wg załącznika”.

- 6) w polu 14 „Masa nadawcy” - masę przesyłki w kilogramach,

Przy przewożeniu ładownych UTI masę netto towarów należy wpisać w odpowiednim wierszu zawierającym dane dotyczące UTI.

W przypadku stosowania załącznika do listu przewozowego (wzór nr 3 lub wzór nr 4) dane te powinny być zamieszczone w odpowiednich polach tego załącznika.

Przy przewożeniu próżnych wagonów lub próżnych UTI pola 14 „Masa nadawcy” nie wypełnia się.

- 7) w polu 17 „Należności przewozowe opłaca” - oświadczenie o opłacaniu należności przewozowych w następujący sposób:

- symbol „0” w kratce po cyfrze 1, jeżeli nadawca zobowiązuje się do opłacenia należności przewozowych,
- symbol „1” w kratce po cyfrze 1, jeżeli w imieniu nadawcy należności przewozowe opłaca osoba przez niego wskazana, z którą PKP CARGO S.A. zawarła umowę handlową. Warunkiem obciążenia opłacającego należności przewozowe w imieniu nadawcy jest zamieszczenie w polu 21 „Oświadczenia nadawcy. Wykaz załączonych dokumentów” REGON-u i numeru umowy handlowej,
- symbol „0” w kratce po cyfrze 2, jeżeli nadawca przenosi na odbiorcę obowiązek opłacenia należności przewozowych,
- symbol „1” w kratce po cyfrze 2, jeżeli w imieniu odbiorcy należności przewozowe opłaca osoba przez niego wskazana, z którą PKP CARGO S.A. zawarła umowę handlową. Warunkiem obciążenia opłacającego należności przewozowe w imieniu odbiorcy jest zamieszczenie przez nadawcę w polu 21 „Oświadczenia nadawcy. Wykaz załączonych dokumentów” REGON-u i numeru umowy handlowej,

- e) w działce „Nadawca” lub „Odbiorca” - numer umowy rozliczeniowej, jeżeli nadawca lub odbiorca ma zawartą taką umowę z PKP CARGO S.A.,
- f) symbol „0” w kratce po cyfrze 3, jeżeli należności przewozowe opłaca osoba niebędąca nadawcą ani odbiorcą, która zawarła z PKP CARGO S.A. umowę rozliczeniową. Warunkiem obciążenia osoby niebędącej nadawcą lub odbiorcą, opłacającej należności przewozowe, jest zamieszczenie numeru umowy rozliczeniowej w działce „Płatnik” przed cyfrą 3 i w polu 21 „Oświadczenia nadawcy. Wykaz załączonych dokumentów” numeru umowy handlowej zawartej z PKP CARGO S.A.

Pole 17 „Należności przewozowe opłaca” musi być wypełnione zawsze przez nadawcę przesyłki i nikt poza nadawcą nie może dokonać w nim zmian.

- 8) w polu 18 „Opakowanie” - liczbę sztuk i nazwę użytego opakowania, a w przypadku:
  - a) przesyłki z deklarowaną wartością - numer atestu opakowania,
  - b) towarów niebezpiecznych - zgodnie z przepisami działu 5.4 RID;
- 9) w polu 19 „Przybory ładunkowe, małe i średnie kontenery, palety, pakiety” – nazwę i symbol cyfrowy według poniższego zestawienia jeżeli do przewozu zostały użyte:
  - a) opony - 03;
  - b) kontenery małe - 11;
  - c) kontenery średnie - 21;
  - d) palety płaskie zunifikowane - 31;
  - e) palety skrzyniowe zunifikowane - 34;
  - f) pakiety - 41;
  - g) inne - 99

oraz numer, liczbę sztuk, masę, cechę własności przez wpisanie skrótu literowego kolei właścicielki lub wyrazu „obcy”, jeżeli nie są one własnością kolei.

W przypadku zastosowania załącznika do listu przewozowego (wzór nr 3) dane dotyczące przyborów ładunkowych lub palet nadawca wpisuje w odpowiednich polach tego załącznika.

- 10) w polu 21 „Oświadczenia nadawcy. Wykaz załączonych dokumentów” - nazwy dokumentów załączonych do listu przewozowego oraz odpowiednie oświadczenia nadawcy przewidziane przepisami i wiążące dla PKP CARGO S.A., np.:
  - a) żądanie zważenia przesyłki na stacji nadania,
  - b) rodzaj, liczbę i cechę założonych na wagonie/kontenerze plomb lub innych zabezpieczeń przed naruszeniem przesyłki.
W przypadku dołączenia załącznika do listu przewozowego (wzór nr 3 lub 4) dane dotyczące plomb lub innych zabezpieczeń nadawca wpisuje w odpowiednich polach tego załącznika.
  - c) nr umowy handlowej, rozliczeniowej,
  - d) oświadczenie o treści określonej w § 38 ust.4,
  - e) nr MRN dokumentu TAD (§ 39 ust. 1)
  - f) oświadczenie o korzystaniu z krajowego zezwolenia generalnego na obrót uzbrojeniem,
  - g) umowny termin przewozu,
  - h) informację o:
    - braku, wadliwości lub niedostateczności opakowania,
    - sprawdzeniu masy własnej wagonu/wagonów przez nadawcę,
    - załadunku towaru w wagonie ochronnym,
    - dołączeniu do listu przewozowego na przesyłkę przewożoną w wagonie dostarczonym przez klienta kompletu listu przewozowego na przewóz tego wagonu w stanie próżnym,
    - wyznaczeniu dozorca do nadzorowania przesyłki,
    - wyznaczeniu osoby (z danymi teleadresowymi), którą PKP CARGO S.A. powinna zawiadomić o przeszkodzie w przewozie lub wydaniu przesyłki i od której żądać wskazówek, jak należy postąpić z przesyłką,
    - dołączeniu do listu przewozowego dokumentów wymaganych przez organy administracji państwowej lub przez przepisy szczególne,
    - braku przedmiotów niebezpiecznych w przesyłce złomu metali,
    - załadunku wagonu dostarczonego przez klienta i wskazaniu najemcy tego wagonu,
    - nowym nadaniu przesyłki bez przeładunku do innego wagonu,
    - żądaniu wagonu 6-osiowego pod przesyłkę UTI o łącznej długości mniejszej niż 60',
    - załączeniu karty/zbiorczej karty przekazania odpadów oraz liczbę egzemplarzy lub „zbiorcza karta przekazania odpadów przy ostatnim przewozie w danym miesiącu”,
    - przewozie wg Indywidualnego Rozkładu Jazdy,
    - towarach niebezpiecznych - określone w dziale 5.4 RID,
  - i) „przed przewozem ładownym przez PKP CARGO S.A.”,
  - j) „pod kontrakt przed przewozem ładownym przez PKP CARGO S.A.”,
  - k) „po kontrakcie po przewozie ładownym przez PKP CARGO S.A. - l.p. nr...”

- l) „po przywozie z ... (wpisać nazwę kraju) na podstawie listu przewozowego SMGS nr...”,
- m) „do dalszego wywozu .....(wpisać nazwę kraju), po przeładunku, na podstawie listu przewozowego SMGS”,
- n) „po przewozie ładownym przez PKP CARGO S.A. - l.p. nr...”,
- o) „koniec czasu utrzymania: ... (wpisać datę w formacie DD/MM/RRRR)”,
- p) „dalszy przewóz do stacji...(nazwa stacji leżącej na zamkniętej linii normalnotorowej)”,
- q) „przewóz uzgodniony na podstawie rozdziału 1.5.1 RID (RID/20..r.)”,
- r) „do dalszego wywozu drogą wodną do ..... (wpisać nazwę kraju)”,
- s) „po przywozie drogą wodną z .....(wpisać nazwę kraju)”,
- t) „odbiorca bez prawa dysponowania towarem”,
- u) „złom zabezpieczono siatką ochronną”,
- v) „złom ciężki, nie wymaga zabezpieczenia siatką ochronną”,
- w) „przesyłka nadzwyczajna”, zgoda nr PNK ..... z dnia .....
- x) „towar załadowano i zabezpieczono zgodnie z obowiązującymi przepisami”,
- y) „powierzchnia ładunku skropiona mlekiem wapiennym”,
- z) „zastosowano środki przeciw zamarzaniu”,
- aa) „właściciel towaru niebezpiecznego: nazwa ..., adres ...”;

11) w polu 27 „Oświadczenia nadawcy niewiążące kolei” - oświadczenia i uwagi nadawcy dla odbiorcy niewiążące PKP CARGO S.A.

3. Nadawca przesyłki przewożonej w wagonie dostarczonego przez klienta może - zamieszczając oświadczenie w liście przewozowym na tę przesyłkę - dołączyć komplet listu przewozowego dla odbiorcy na przewóz tego wagonu w stanie próżnym.
4. List przewozowy na zwrotny przewóz próżnego wagonu dostarczonego przez klienta nadawca tego wagonu w stanie ładownym wypełnia zgodnie z postanowieniami ust. 2, z tym że:
  - 1) pole 9 „Nadawca - stempel” pozostawia niewypełnione. Pole to wypełni odbiorca przesyłki przewożonej w tym wagonie, występujący jako nadawca wagonu próżnego, w sposób określony w ust. 2 pkt 2,
  - 2) w polu 10 „Odbiorca - nazwa, adres” zamieszcza swoje dane w sposób określony w ust. 2 pkt 3,
  - 3) pole 17 „Należności przewozowe opłaca” może być wypełnione przez nadawcę wagonu ładownego lub przez nadawcę wagonu próżnego w zależności od ustaleń pomiędzy nimi i w sposób przewidziany w ust. 2 pkt 7,
  - 4) w polu 21 „Oświadczenia nadawcy. Wykaz załączonych dokumentów” - w razie potrzeby zamieszcza żądanie potwierdzenia przez PKP CARGO S.A. czasu pobytu wagonu u odbiorcy przesyłki.

Nadawca przesyłki ponosi wyłączną odpowiedzialność za wypełnienie przeznaczonych dla niego pól listu przewozowego.

§ 8 Oznakowanie przesyłki

1. Na zewnątrz wagonu/kontenera nadawca umieszcza zależnie od właściwości przesyłki m.in.: oznakowania określone w RID/Załączniku 2 do SMGS, takie jak:
  - 1) duże nalepki ostrzegawcze - wg wzoru oraz opisu w przepisie 5.2.2.2.2 i przepisie 5.3.1.7,
  - 2) znak dla materiałów zagrażających środowisku oraz towarów materiałów o podwyższonej temperaturze - wg wzoru odpowiednio w przepisie 5.2.1.8 i 5.3.3,
  - 3) znaki dotyczące manewrowania - wg wzoru w przepisie 5.3.4.2,
  - 4) znak ostrzegawczy o fumigacji - wg wzoru w przepisie 5.5.2.3,
  - 5) tablice pomarańczowe zawierające numer zagrożenia oraz numer UN towaru - wg wzoru w przepisie 5.3.2.2.3,
  - 6) znak ostrzegawczy o chłodzeniu/klimatyzowaniu - wg wzoru w przepisie 5.5.3.6.
2. W nalepki, pomarańczowe tablice i znaki, o których mowa w ust. 1 nadawca zaopatruje się we własnym zakresie.

§ 9 Podstawianie wagonów do załadunku

1. Wagony zamówione do załadunku PKP CARGO S.A. podstawia w miejsce wskazane przez nadawcę w zamówieniu.
2. Nadawca przesyłki zobowiązany jest sprawdzić, czy podstawiony wagon jest odpowiedniego rodzaju do danego przewozu, czy jest należycie oczyszczony i można załadować do niego towary, do przewozu których został zamówiony, bez niebezpieczeństwa ich uszkodzenia lub obniżenia jakości, czy podłoga, ściany i dach nie mają widocznych wad, które mogłyby spowodować ubytek lub uszkodzenie przesyłki.

§ 10 Czas postoju wagonu, za który nie pobiera się opłaty

1. Opłaty nie pobiera się za czas:
  - 1) na załatwienie formalności celnych związanych ze złożeniem zgłoszenia celnego lub deklaracji celnej:
    - a) nie dłuższy niż 3 godziny - dla towarów jednolitych,
    - b) nie dłuższy niż 6 godzin - dla towarów niejednolitych;
  - 2) wykonywania wymaganych przez właściwe instytucje kontroli: np. jakości towaru, sanitarnej, fitosanitarnej lub weterynaryjnej - nie dłuższy niż 24 godziny, przy czym fakt dokonania kontroli powinien być potwierdzony dokumentem wystawionym przez instytucję ją dokonującą,
  - 3) na rozmrożenie towaru ustalony w protokole (wzór nr 15) w przypadku stwierdzenia przez PKP CARGO S.A. i odbiorcę przybycia przesyłki z zamrożonym ładunkiem sypkim - nie dłuższy niż 24 godziny.Czasy, o których mowa w pkt 2 i 3 mogą być zastosowane tylko raz dla danej przesyłki.
2. Czasy na wykonanie czynności określonych w ust. 1 nie podlegają kumulacji.
3. Czasu na wykonanie czynności, o których mowa w ust.1, nie wlicza się do czasu:
  - 1) pozostawiania w dyspozycji nadawcy/odbiorcy:
    - a) wagonu dostarczonego przez przewoźnika,
    - b) wózków PKP CARGO S.A.;
  - 2) zajęcia toru;
  - 3) postoju wagonu, o którym mowa w § 11.

§ 11 Ustalanie czasu postoju wagonu, za który pobiera się opłatę

1. Postanowienia niniejszego paragrafu dotyczą postoju wagonu:
  - 1) w drodze (na stacji pośredniej) z powodu przeszkody w przewozie lub zatrzymania przesyłki na żądanie osoby uprawnionej,
  - 2) z powodu przeszkody w wydaniu przesyłki,
  - 3) użytego do przewozu przesyłki w komunikacji międzynarodowej przez polski port morski,
  - 4) z powodu oczekiwania na wykonanie czynności innych niż ładunkowe (np. oczekiwanie na załatwienie formalności celnych lub innych czynności wymaganych przez właściwe instytucje, na dostarczenie wszystkich dokumentów niezbędnych do realizacji i rozliczenia przewozu),
  - 5) w przypadku zajęcia lub konfiskaty przesyłki.
2. Czas postoju wagonu w drodze (na stacji pośredniej) z powodu przeszkody w przewozie lub zatrzymania przesyłki na żądanie osoby uprawnionej - liczy się:
  - 1) od czasu wysłania zawiadomienia o przeszkodzie do osoby uprawnionej do czasu ustania przeszkody np. dokonania poprawy załadowania, wydania, sprzedaży towaru,
  - 2) od czasu zatrzymania wagonu do czasu wykonania wskazówek udzielonych przez osobę uprawnioną, na żądanie której wagon zatrzymano.
3. Czas postoju wagonu z powodu przeszkody w wydaniu przesyłki - liczy się od podstawienia wagonu lub rozpoczęcia biegu terminu odbioru do chwili otrzymania dyspozycji od osoby uprawnionej.
4. Czas postoju wagonu użytego do przewozu przesyłki w komunikacji międzynarodowej przez polski port morski liczy się po upływie 12 godzin od podstawienia wagonu na tory odstawcze lub punkt ładunkowy w celu nadania do przewozu przesyłki przybyłej drogą wodną lub wydania przesyłki przeznaczonej do dalszego przewozu drogą wodną.
Szczegółowe zasady ustalania czasu postoju wagonu na bocznicach określa się w umowie o współpracy przy wzajemnym przekazywaniu wagonów na punkcie zdawczo-odbiorczym bocznic.
5. Czas postoju wagonu pod czynnościami innymi niż ładunkowe (np. oczekiwanie na załatwienie formalności celnych lub innych czynności wymaganych przez właściwe instytucje, na dostarczenie wszystkich dokumentów niezbędnych do realizacji i rozliczenia przewozu) - liczy się od podstawienia wagonu lub rozpoczęcia biegu terminu odbioru do chwili okazania dokumentów potwierdzających wykonanie tych czynności.
6. Czas postoju wagonu w przypadku zajęcia lub konfiskaty przesyłki - liczy się od zatrzymania wagonu do czasu wydania przesyłki organowi państwowemu dokonującemu zajęcia lub konfiskaty na podstawie odpowiedniego tytułu prawnego.
7. Postanowienia niniejszego paragrafu stosuje się odpowiednio do ustalenia czasu pozostawiania w dyspozycji nadawcy/odbiorcy wózków PKP CARGO S.A.

§ 12 Czynności załadunkowe

1. Nadawca powinien załadować towary i umocować je stosownie do przepisów Instrukcji PKP CARGO S.A. o ładowaniu i zabezpieczaniu przesyłek towarowych Ch-6, Wytocznych ładowania UIC, przepisów RID/Załącznika 2 do SMGS oraz przepisów Załącznika 3 do SMGS lub innych przepisów określających warunki przewozu danych towarów, o ile znajdują zastosowanie.

2. Nadawca zobowiązany jest nadać wagony do przewozu zgodnie z przyjętym do realizacji zamówieniem.
3. Do umocowania ładunku bądź zabezpieczenia przed narażeniem na uszkodzenia mogące wystąpić w czasie przewozu nadawca używa własnych przyborów ładunkowych i środków zabezpieczających towar.
4. Na wagony oraz UTI załadowane i wymagające plombowania nadawca, o ile nie ustalono inaczej, zakłada własne plomby wg wzoru uzgodnionego z PKP CARGO S.A., w sposób uniemożliwiający dostęp do przesyłki bez uszkodzenia plomby.
5. Nadawca, o ile nie ustalono inaczej, zobowiązany jest:
  - 1) założyć na wagony i UTI nalepki ostrzegawcze, znaki i tablice pomarańczowe przewidziane w przepisach szczególnych dotyczących przewozu danego towaru,
  - 2) zdjąć wszystkie nalepki (z wyjątkiem nalepek przejścia) i plomby oraz inne zabezpieczenia pozostałe po poprzednim przewozie,
  - 3) zakryć lub zdjąć nalepki ostrzegawcze, znaki oraz tablice pomarańczowe z UTI i wagonów-cystern, jeżeli zostały one oczyszczone z przewożonego towaru niebezpiecznego.
6. Masa towaru załadowanego do wagonu nie może przekroczyć granicy obciążenia wskazanej na wagonie.
7. Załadowanie wagonu dostarczonego przez przewoźnika:
  - 1) nieprzydzielonego przez PKP CARGO S.A.,
  - 2) niezgodnie z przyjętym do realizacji zamówieniem,uważa się za użycie wagonu bez zgody PKP CARGO S.A.
W takim przypadku oprócz opłaty za pozostawianie wagonu dostarczonego przez przewoźnika w dyspozycji nadawcy pobiera się opłatę za załadowanie wagonu bez zgody PKP CARGO S.A. w wysokości określonej w taryfie.

§ 13 Ważenie przesyłek

1. Masę przesyłki ustala nadawca i wpisuje ją do listu przewozowego w polu 14 „Masa nadawcy”.
2. Masa przesyłki może być ustalona na stacji nadania na żądanie nadawcy o ile pozwalają na to warunki eksploatacyjne, pod warunkiem wpisania informacji o żądaniu zważenia w:
  - a) zamówieniu na wagon dostarczony przez przewoźnika lub zawiadomieniu o zamiarze nadania do przewozu wagonu dostarczonego przez klienta oraz
  - b) liście przewozowym w polu 21 „Oświadczenia nadawcy. Wykaz załączonych dokumentów”.Żądanie ustalenia masy przesyłki przez PKP CARGO S.A. nie zwalnia nadawcy od wskazania masy w liście przewozowym w polu 14 „Masa nadawcy”.
3. W przypadku braku możliwości ustalenia masy przesyłki na żądanie nadawcy PKP CARGO S.A. powiadamia nadawcę i odnotowuje ten fakt w liście przewozowym w polu 29 „Uwagi kolei”.
4. Masę przesyłki ustaloną przez PKP CARGO S.A. w sposób określony w ust. 2 wpisuje się we wszystkich częściach listu przewozowego.
5. Za ustalenie masy przesyłki na żądanie nadawcy pobiera się opłatę ustaloną w oparciu o indywidualną kalkulację.
6. Za zgodą nadawcy wyrażoną w zamówieniu na wagon dostarczony przez przewoźnika lub zawiadomieniu o zamiarze nadania do przewozu wagonu dostarczonego przez klienta, a następnie w liście przewozowym w polu 21 „Oświadczenia nadawcy. Wykaz załączonych dokumentów” PKP CARGO S.A. skieruje przesyłkę do ważenia do stacji pośredniej i w takim przypadku pobiera opłatę ustaloną w oparciu o indywidualną kalkulację. W związku z ważeniem przesyłki na stacji pośredniej następuje zawieszenie biegu terminu przewozu, którego przyczynę i czas pracownik PKP CARGO S.A. wskazuje w liście przewozowym w polu 29 „Uwagi kolei”.
7. PKP CARGO S.A. ustala masę przesyłki, jeżeli dokonuje jej przeładowania.
8. Jeżeli odbiorca żąda ustalenia masy przesyłki:
  - 1) w trybie art. 74 ustawy Prawo przewozowe, PKP CARGO S.A. dokonuje jej zważenia. Jeżeli w wyniku ustaleń nie stwierdzono szkody w przesyłce lub wykazana została szkoda już uprzednio stwierdzona pobiera się opłatę ustaloną w oparciu o indywidualną kalkulację;
  - 2) w pozostałych przypadkach PKP CARGO S.A. dokonuje jej zważenia, o ile pozwalają na to warunki eksploatacyjne.
9. Składając zamówienie na wagony dostarczone przez przewoźnika lub zawiadomienie o zamiarze nadania wagonu dostarczonego przez klienta nadawca może zażądać sprawdzenia przez PKP CARGO S.A. masy własnej wagonu. Żądanie takie PKP CARGO S.A. uwzględnia w miarę możliwości eksploatacyjnych. Za zważenie wagonu próżnego na wadze PKP CARGO S.A. pobiera się opłatę ustaloną w oparciu o indywidualną kalkulację. Opłaty tej nie pobiera się jeżeli różnica między rzeczywistą masą wagonu dostarczonego przez przewoźnika, a masą na nim oznaczoną przekracza 2% masy oznaczonej.

10. Masę własną wagonu, sprawdzoną przez PKP CARGO S.A. na żądanie nadawcy, stanowi wynik ważenia dokonanego na wadze PKP CARGO S.A. Adnotację o dokonanym sprawdzeniu masy własnej wagonu wpisuje się we wszystkich częściach listu przewozowego.
11. W przypadku sprawdzenia masy własnej wagonu dla określenia masy przesyłki przyjmuje się masę wagonu ustaloną w wyniku tego sprawdzenia.

§ 14 Kontrolne sprawdzenie przesyłki. Poprawa załadowania, przeładowanie towaru

1. PKP CARGO S.A. może w trybie art. 48 ustawy Prawo przewozowe sprawdzić, czy przesyłka odpowiada oświadczeniom nadawcy zawartym w liście przewozowym oraz czy zastosowane zostały przepisy dotyczące towarów dopuszczonych do przewozu na warunkach szczególnych.
2. PKP CARGO S.A. powiadamia nadawcę o konieczności uczestniczenia w sprawdzeniu przesyłki.
3. Jeżeli zawiadomienie nadawcy nie jest możliwe lub nadawca nie zgłosi się w terminie wskazanym w zawiadomieniu bądź poinformuje PKP CARGO S.A. o odmowie uczestniczenia w sprawdzaniu, PKP CARGO S.A. dokonuje sprawdzenia przesyłki w obecności osób zaproszonych przez siebie.
4. Jeżeli w wyniku sprawdzenia przez PKP CARGO S.A. zostanie stwierdzone, że przesyłka nie odpowiada oświadczeniom zamieszczonym w liście przewozowym lub nie zostały zachowane przepisy dotyczące towarów dopuszczonych do przewozu na warunkach szczególnych, pobiera się opłatę ustaloną w oparciu o indywidualną kalkulację.
Do obliczania przewoźnego przyjmuje się masę ustaloną w wyniku kontrolnego sprawdzenia przesyłki.
Jeżeli w wyniku sprawdzenia przesyłki stwierdzono, że masa jest mniejsza od wskazanej przez nadawcę w liście przewozowym i nie zachodzą okoliczności przewidziane w ust. 5 pkt 2, wówczas podstawę do obliczania przewoźnego stanowi masa przesyłki określona w liście przewozowym.
5. Jeżeli PKP CARGO S.A. dokonała kontrolnego ważenia przesyłki, której uprzednio nie ważyła i w wyniku tego ważenia została stwierdzona:
  - 1) masa większa, a różnica nie przekraczała 2% masy wskazanej przez nadawcę w liście przewozowym,
  - 2) masa mniejsza, która powstała w sposób nie budzący wątpliwości - wskutek naturalnych właściwości towaru (naturalny ubytek masy) lub utraty wilgotności towarów nadanych w stanie wilgotnym,nie pobiera się opłaty, o której mowa w ust. 4.
6. Za czas postoju wagonu, od umożliwienia przez PKP CARGO S.A. odładowania lub doładowania towaru do ukończenia tych czynności, pod warunkiem powiadomienia PKP CARGO S.A. o ich zakończeniu, od nadawcy pobiera się opłatę określoną w taryfie odpowiednio: za postój wagonu - na stacji pośredniej, za zajęcie toru lub za pozostawanie wagonu dostarczonego przez przewoźnika w dyspozycji nadawcy - na stacji nadania.
7. Wynik sprawdzenia przesyłki zamieszcza się w protokole (wzór nr 7).
Protokołu nie sporządza się, jeżeli:
  - 1) stan przesyłki jest zgodny ze wskazaniami zamieszczonymi w liście przewozowym,
  - 2) stwierdzona masa jest większa, a różnica nie przekracza 2% masy wskazanej przez nadawcę w liście przewozowym,
  - 3) różnica masy przesyłki mieści się w granicach dopuszczalnych norm ubytków naturalnych.Fakt sprawdzenia przesyłki odnotowuje się w liście przewozowym w polu 29 „Uwagi kolei”.
8. Jeżeli zachodzi potrzeba przeładowania przesyłki lub poprawy jej załadowania, PKP CARGO S.A. wykonuje te czynności, o ile pozwalają na to warunki eksploatacyjne, we własnym zakresie lub do ich wykonania wzywa nadawcę.
Po dokonaniu poprawy załadowania lub przeładowania przesyłki PKP CARGO S.A. sporządza protokół (wzór nr 8) oraz obciąża nadawcę należnościami związanymi z poprawą załadowania lub przeładowania oraz określoną w taryfie opłatą odpowiednio: za postój wagonu, za zajęcie toru lub za pozostawanie wagonu dostarczonego przez przewoźnika w dyspozycji nadawcy - jeżeli konieczność wykonania tych czynności wynika z przyczyn leżących po jego stronie.
9. W przypadku wyłączenia wagonu z przesyłki załadowanej do dwóch lub więcej wagonów albo ujawnienia wagonu bez listu przewozowego PKP CARGO S.A. sporządza list dosyłkowy.

§ 15 Opłacanie należności przewozowych i należności dodatkowych

1. Należności przewozowe opłaca nadawca, z zastrzeżeniem ust. 2.
2. Nadawca może zobowiązać odbiorcę lub inną osobę do opłacenia należności przewozowych i w takim przypadku odpowiada on wobec PKP CARGO S.A. za to, że wskazana osoba uzna i zapłaci przekazaną należność.
W przypadku odmowy lub zwłoki w zapłacie przez odbiorcę lub inną osobę nadawca opłaca należności przewozowe wraz z odsetkami.

3. Nadawca, odbiorca lub inna osoba zobowiązana w trybie ust. 2 do opłacania należności przewozowych może zawrzeć z PKP CARGO S.A. umowę rozliczeniową.
4. Należności dodatkowe opłaca nadawca lub odbiorca przesyłki w zależności od tego, który z nich spowodował ich powstanie.
5. Nadawca/odbiorca na podstawie pełnomocnictwa (wzór nr 9) - złożonego odpowiednio na stacji nadania/przeznaczenia lub stacji obsługującej, jeżeli została wskazana w WOT Część I - może zobowiązać inną osobę do opłacenia należności dodatkowych.
6. Należności dodatkowe pobiera się na podstawie wykazu należności (wzór nr 6), którego wydruk otrzymuje osoba uprawniona.
7. Odbiorca opłaca należności przewozowe wynikające z listu przewozowego również wtedy, gdy brakuje części przesyłki bądź przybyła ona w stanie uszkodzonym. Zachowuje przy tym prawo do żądania zwrotu odpowiedniej części należności wraz z odszkodowaniem za brak lub uszkodzenie przesyłki.
8. Należności przewozowe oblicza się według taryfy obowiązującej w dniu nadania przesyłki do przewozu, natomiast należności dodatkowe za wykonaną usługę oblicza się według taryfy obowiązującej w dniu rozpoczęcia świadczenia usługi.
9. Jeżeli należności zostały ustalone i pobrane w wysokości niezgodnej z obowiązującą taryfą, różnice podlegają zwrotowi w trybie reklamacyjnym lub dopłacie na podstawie faktury korekty wystawionej przez PKP CARGO S.A.
10. PKP CARGO S.A. stosuje:
  - 1) nieodroczony termin płatności – regulowanie należności przed nadaniem przesyłki lub przed wydaniem przesyłki, lub w dniu wykonania usługi dodatkowej w formie przedpłaty płatnej przelewem bankowym lub przekazem pocztowym,
  - 2) odroczony termin płatności - regulowanie należności po wykonaniu usługi w terminie ustalonym przez PKP CARGO S.A. i Klienta.

Dla płatności nieprzekraczających 5 tys. złotych miesięcznie termin zapłaty wynosi 7 dni od daty wystawienia faktury bez konieczności zawarcia umowy, o której mowa poniżej, pod warunkiem braku zadłużenia wobec PKP CARGO S.A. W pozostałych przypadkach korzystanie z odroczonego terminu płatności wymaga spełnienia warunków, o których mowa w ust. 11, przy czym zasady regulowania należności w tym trybie określa się w umowie zawartej z PKP CARGO S.A.
11. Uzyskanie odroczonego terminu płatności jest uwarunkowane pozytywną oceną wiarygodności finansowej Klienta oraz brakiem zadłużenia wobec PKP CARGO S.A. na dzień zawarcia umowy określającej zasady regulowania należności z odroczonego terminem płatności, a w przypadku występowania zadłużenia - spłatą zadłużenia lub podpisaniem ugody obejmującej jego spłatę, z zastrzeżeniem ust. 12.
12. PKP CARGO S.A. może żądać zabezpieczenia należności na wypadek nieterminowego uregulowania ich przez Klienta.
13. W przypadku składania przez Klienta zabezpieczenia w formie pieniężnej, PKP CARGO S.A. i Klient zawierają dodatkowo stosowną umowę zabezpieczenia, regulującą zasady oraz warunki zabezpieczenia.
14. Przeliczenia należności, wyrażonych w walutach obcych lub PLN na walutę rozliczeniową, dokonuje się według kursu średniego waluty ogłaszanego przez NBP na ostatni dzień roboczy poprzedzający dzień wystawienia faktury, chyba że przepisy podatkowe stanowią inaczej.

§ 16 Zawiadomienie o przybyciu i przygotowaniu przesyłki do odbioru

1. PKP CARGO S.A. zawiadamia odbiorcę o przybyciu przesyłki i o terminie przygotowania jej do odbioru, z wyjątkiem gdy:
  - 1) przesyłka przekazywana jest na punkcie zdawczo-odbiorczym bocznicy dla odbiorcy opłacającego należności przewozowe w odroczonego terminie płatności,
  - 2) odbiorca rzekł się zawiadamiania składając oświadczenie (wzór nr 10).
2. Jeżeli listy przewozowe nadeszły bez przesyłki, PKP CARGO S.A. zawiadamia o tym odbiorcę nawet wtedy, gdy zachodzą okoliczności wymienione w ust. 1.
3. O przybyciu przesyłki PKP CARGO S.A. zawiadamia odbiorcę telefonicznie wskazując datę i godzinę przygotowania przesyłki do odbioru, co odnotowuje się w rejestrze (wzór nr 12). Odbiorca, który nie zawarł umowy na ELP, potwierdza przyjęcie zawiadomienia czytelnym podpisem i pieczętą (o ile posiada). W przypadku braku połączenia telefonicznego PKP CARGO S.A. zawiadamia odbiorcę na druku Zawiadomienie o przybyciu przesyłki (wzór nr 11) za pomocą środków komunikacji elektronicznej lub w inny uzgodniony sposób.

4. Zawiadomienie o przybyciu przesyłki uważa się za dokonane z chwilą przyjęcia telefonicznej informacji przez osobę lub automat zgłoszeniowy, wysłania zawiadomienia.
5. Odbiorca powinien zapewnić odbiór zawiadomień o przybyciu przesyłek każdego dnia w godzinach otwarcia stacji dla czynności ekspedycyjnych oraz wyznaczyć pracownika lub inną osobę do odbioru zawiadomień o przesyłkach przybyłych pod jego adresem składając oświadczenie (wzór nr 10).
6. Nieprzyjmowanie przez odbiorcę zawiadomień dokonywanych przez PKP CARGO S.A. zgodnie ze złożonym oświadczeniem lub niedopełnienie obowiązku, o którym mowa w ust. 5, uznaje się za równoznaczne ze zrzeczeniem się odbiorcy z zawiadamiania o przybyciu przesyłek.
7. Jeżeli osoba upoważniona nie odbiera zawiadomień telefonicznych, pracownik PKP CARGO S.A. po trzykrotnej próbie nawiązania łączności i nieuzyskania jej w ciągu 60 minut odnotowuje w oryginale i cedule listu przewozowego oraz w rejestrze zawiadomień o przybyłych przesyłkach dokładny czas prób nawiązania łączności. Czas, w którym wykonano trzecią próbę nawiązania łączności uważa się za czas zawiadomienia odbiorcy o przybyciu i przygotowaniu przesyłki do odbioru. Nie zwalnia to PKP CARGO S.A. od podejmowania dalszych prób skutecznego zawiadomienia odbiorcy.
8. W przypadku nieprzygotowania przesyłki do odbioru w terminie określonym w zawiadomieniu o jej przybyciu, PKP CARGO S.A. potwierdza ten fakt w liście przewozowym odnotowując datę i godzinę zgłoszenia się odbiorcy oraz określa nowy termin przygotowania przesyłki do odbioru.

§ 17 Wydanie listu przewozowego

1. W przypadku ELP PKP CARGO S.A. udostępnia odbiorcy za pośrednictwem eSerwis odpowiednią część/arkusz listu przewozowego wraz z załącznikami.
2. Zasady postępowania w przypadku stosowania papierowego listu przewozowego:
  - 1) jeżeli należności przewozowe opłacane są na podstawie umowy rozliczeniowej, odbiorca przesyłki powinien odebrać list przewozowy na stacji przeznaczenia lub stacji obsługującej wskazanej w WOT, w godzinach jej otwarcia, najpóźniej w ciągu 24 godzin od chwili przekazania mu przesyłki lub w terminie ustalonym w odrębnej umowie,
  - 2) jeżeli należności przewozowe opłaca Klient, który nie zawarł z PKP CARGO S.A. umowy rozliczeniowej, PKP CARGO S.A. wydaje list przewozowy i przesyłkę po załatwieniu formalności,
  - 3) list przewozowy oraz przesyłkę w imieniu odbiorcy może odebrać osoba wskazana w pełnomocnictwie (wzór nr 9), złożonym na stacji przeznaczenia lub stacji obsługującej wskazanej w WOT,
  - 4) odbiorca potwierdza odbiór przesyłki w polu 11 „Pokwitowanie odbioru przesyłki” oryginału i ceduły listu przewozowego lub dosyłkowego, zamieszczając podpis, datę, stempel (o ile go posiada), swój adres oraz REGON/NIP.

§ 18 Wydanie przesyłki

1. PKP CARGO S.A. może wydać przesyłkę odbiorcy dopiero po dokonaniu wszystkich czynności wymaganych przez właściwe instytucje, np. władze celne oraz po uiszczeniu należności przewozowych i dodatkowych obciążających przesyłkę, w przypadku o którym mowa w § 15 ust. 10 pkt 1.
2. W celu wykonania czynności, o których mowa w ust. 1, PKP CARGO S.A. udostępnia odbiorcy odpowiednie części/arkusze listu przewozowego za pośrednictwem eSerwis lub ich wersje papierowe.
3. Odbiorca dokonuje pokwitowania odbioru przesyłki przez eSerwis w ciągu 24 godzin od momentu przekazania mu przesyłki.
4. Jeżeli odbiorca nie korzysta z elektronicznej wymiany danych o przesyłce, a przybyła ona na podstawie ELP, PKP CARGO S.A. udostępnia mu odpowiednie części/arkusze listu przewozowego wydrukowane z systemu informatycznego PKP CARGO S.A. Odbiorca potwierdza ich odbiór w rejestrze (wzór nr 28). Po dokonaniu wymaganych czynności odbiorca zobowiązany jest niezwłocznie zwrócić PKP CARGO S.A. udostępnione części/arkusze listu przewozowego.
5. Wydanie przesyłki następuje z chwilą potwierdzenia przez odbiorcę odbioru wagonów w R25/26. Jeżeli wagony z przesyłki wielowagonowej podstawiane są w różnym czasie, wówczas jako wydanie przesyłki należy przyjąć datę i godzinę odbioru ostatniego wagonu wchodzącego w jej skład, za wyjątkiem przypadków wyłączenia wagonów z przesyłki na drodze przewozu, których odbiór potwierdza odbiorca na liście dosyłkowym po ich przybyciu. W takim przypadku wydanie przesyłki następuje z chwilą odbioru ostatniego wagonu przybyłego z listem przewozowym.
6. Jeżeli odbiorca, który nie korzysta z ELP oświadczył przy zgłoszeniu się po odbiór przesyłki, że papierowy list przewozowy zagubił, pracownik PKP CARGO S.A. wydaje przesyłkę po uprzednim złożeniu pisemnego

oświadczenia (wzór nr 25), w którym odbiorca zobowiązuje się do pokrycia szkód PKP CARGO S.A. spowodowanych odebraniem przesyłki, gdyby okazało się, że nie był uprawniony do jej odbioru.

7. Jeżeli do stacji przeznaczenia przybyła przesyłka bez listu przewozowego, PKP CARGO S.A. wydaje ją osobie uprawnionej po potwierdzeniu odbioru w oświadczeniu (wzór nr 21).
Dopuszcza się wydanie przesyłki na podstawie wydruku z systemu informatycznego PKP CARGO S.A.
8. Jeżeli przesyłka przybyła w stanie zamrożonym, sporządza się protokół (wzór nr 15).

§ 19 Stan wagonu zwracanego po zakończeniu czynności ładunkowych. Oczyszczenie terenu kolejowego

1. Nadawca/odbiorca zobowiązany jest zwrócić wagon w niepogorszonym stanie technicznym.
2. Odbiorca zobowiązany jest zwrócić wagon w stanie umożliwiającym niezwłoczne użycie go do ponownego załadunku.
W szczególności wagon powinien:
  - 1) być dokładnie oczyszczony z wszelkich pozostałości po ostatnio przewożonym towarze,
  - 2) mieć prawidłowo zamknięte, zaryglowane lub ustawione klapy, drzwi, kołpaki i inne (np. trzpienie ustalające, kłonicie, burty, włazy górne, zawory spustowe itp.),
  - 3) mieć pozakładane luźne części i zawieszane sprzęgi oraz pozdejmowane nalepki (oprócz nalepek dotyczących usterek technicznych),
  - 4) mieć usunięte gwoździe, haki, klamry oraz inne środki mocujące i plomby pozostałe po przewozie.
3. Wagon uważa się za należycie oczyszczony, jeżeli można użyć go do ponownego załadunku bez niebezpieczeństwa uszkodzenia lub zanieczyszczenia powodującego obniżenie jakości przewożonego towaru.
4. W przypadku niedopełnienia obowiązków określonych:
  - 1) w ust. 1 - adnotację o uszkodzeniu wagonu lub braku luźnych części wagonu PKP CARGO S.A. wpisuje w rubryce „Uwagi” R27/28 oraz sporządza protokół (wzór nr 16),
  - 2) w ust. 2 - wagony uważa się za niegotowe do zabrania.
5. Adnotacje o uszkodzeniu wagonu lub braku luźnych części powinny być potwierdzone podpisem nadawcy/odbiorcy lub jego upoważnionego przedstawiciela w dokumentach, o których mowa w ust. 4 pkt 1.
Jeżeli nadawca/odbiorca odmawia złożenia podpisu, uwaga o tym fakcie powinna być poświadczona w miarę możliwości podpisem osoby zaproszonej.
6. Nadawca/odbiorca może dokonać naprawy uszkodzonego wagonu za zgodą PKP CARGO S.A.
7. Nadawca/odbiorca, który uszkodził wagon, zobowiązany jest do naprawienia wyrządzonej szkody.
Odszkodowanie w tym przypadku obejmuje między innymi opłatę za przewóz wagonu do naprawy, opłatę za naprawę oraz utratę korzyści, które PKP CARGO S.A. mogłaby osiągnąć, gdyby szkoda nie zaistniała.
Wysokość odszkodowania ustala się indywidualnie.
8. Jeżeli nadawca/odbiorca naprawia wagon we własnym zakresie lub zleci jego naprawę innemu wykonawcy, do chwili zwrócenia PKP CARGO S.A. naprawionego wagonu traktuje się go jako niegotowy do zabrania i pobiera opłatę za pozostawianie wagonu dostarczonego przez przewoźnika w dyspozycji nadawcy/odbiorcy.
9. Nadawca/odbiorca zobowiązany jest dokładnie usunąć z terenu kolejowego wszystkie pozostałości po czynnościach ładunkowych.
W przypadku niedopełnienia tego obowiązku pracownik PKP CARGO S.A. sporządza w dwóch egzemplarzach protokół (wzór nr 13), na podstawie którego PKP CARGO S.A. obciąża nadawcę/odbiorcę opłatą za oczyszczenie terenu kolejowego.

§ 20 Mycie i odkażanie wagonu

1. Każdy wagon po przewozie towarów oznaczonych odpowiednimi symbolami określonymi w NHM powinien być wymyty względnie odkażony.
Fakt zwrócenia wagonu niewymytego lub nieodkażonego pracownik PKP CARGO S.A. odnotowuje w R27/28.
Za mycie lub odkażenie wagonu pobiera się opłatę ustaloną w oparciu o indywidualną kalkulację.
2. Myciu i odkażeniu nie podlegają wagony przeznaczone na stałe do przewozu towarów, których nazwa i symbol napisane są na wagonie, oraz wagony po przewozie towarów w opakowaniach transportowych, chyba że wskutek wydostania się zawartości z opakowania nastąpiło zanieczyszczenie lub skażenie wagonu.

§ 21 Zmiana umowy przewozu w trybie zlecenia dodatkowego

1. Zmiana umowy przewozu może być dokonana przez nadawcę lub odbiorcę przesyłki. Zmianę umowy przewozu wprowadza się na podstawie zlecenia dodatkowego (wzór nr 18), złożonego lub przekazanego np. za pomocą środków komunikacji elektronicznej na stacji:
  - 1) nadania/COK właściwego dla stacji nadania - jeżeli zmiany dokonuje nadawca,

- 2) przeznaczenia/COK właściwego dla stacji przeznaczenia wskazanej w liście przewozowym - jeżeli zmiany dokonuje odbiorca.
- Dopuszcza się możliwość złożenia zlecenia dodatkowego zmiany umowy przewozu na stacji pośredniej/COK właściwego dla stacji pośredniej.
2. Uprawnienie nadawcy do rozporządzania przesyłką wygasa, gdy odbiorca wprowadził zmianę umowy przewozu, przyjął list przewozowy albo odebrał przesyłkę.
3. Nadawca ma prawo żądać:
- 1) zwrotu przesyłki w miejscu nadania. W tym przypadku PKP CARGO S.A. anuluje wszystkie części listu przewozowego (łącznie z wtórnikami zwróconym przez nadawcę),
  - 2) wydania przesyłki w innym miejscu niż wskazane w liście przewozowym,
  - 3) wydania przesyłki odbiorcy innemu niż odbiorca wskazany w liście przewozowym.
- Jeżeli nadawca złoży zlecenie dodatkowe, a przesyłka znajduje się jeszcze na stacji nadania, nadawca doręcza nowy list przewozowy i zwraca uprzednio otrzymany wtórnik w celu anulowania wystawionego kompletu listu przewozowego.
4. W przypadku gdy przesyłka odeszła ze stacji nadania odbiorca ma prawo żądać, jeżeli nadawca nie zastrzegł inaczej w liście przewozowym:
- 1) wydania przesyłki w innym miejscu niż wskazane w liście przewozowym,
  - 2) wydania przesyłki odbiorcy innemu niż odbiorca wskazany w liście przewozowym.
5. Zmiana umowy przewozu dokonana w trybie zlecenia dodatkowego przez inną osobę niż nadawca nie może powodować zmian w treści pola 17 „Należności przewozowe opłaca” listu przewozowego.
6. Treść oświadczenia dotyczącego zmiany umowy przewozu PKP CARGO S.A. wpisuje do listu przewozowego.
7. PKP CARGO S.A. dokonując zmiany umowy przewozu zmienia treść listu przewozowego wskazując w nim podstawę zmiany.
8. O niemożności wykonania zlecenia dodatkowego PKP CARGO S.A., zawiadamia zleceniodawcę na otrzymanym druku zlecenia dodatkowego, np. za pomocą środków komunikacji elektronicznej.
9. Przedmiotem zmiany umowy przewozu przez odbiorcę nie może być stacja przeznaczenia, jeżeli przesyłka przybyła już do stacji przeznaczenia.
W takim przypadku odbiorca może nadać przesyłkę tylko na podstawie nowego listu przewozowego.
10. Zmiana umowy przewozu dokonana w trybie zlecenia dodatkowego nie może powodować podziału przesyłki.
11. Jeżeli należności przewozowe opłaca osoba nie będąca nadawcą ani odbiorcą przesyłki, obowiązek poinformowania jej o zmianie umowy przewozu spoczywa odpowiednio na nadawcy lub odbiorcy.

§ 22 Przeszkoda w przewozie lub w wydaniu przesyłki

1. Przeszkoda w przewozie występuje, jeżeli przewozu nie można rozpocząć lub kontynuować.
2. Przeszkodą w przewozie spowodowaną przyczynami zależnymi od:
- 1) przewoźnika jest m.in.: uszkodzenie przesyłki wymagające szczególnej ostrożności w czasie wykonywania manewrów bądź wstrzymania ruchu kolejowego,
  - 2) nadawcy jest m.in.: niedołączenie przez nadawcę dokumentów wymaganych przez władze celne, zakwestionowanie towaru przez organ kontroli jakości handlowej, nierównomierny załadunek lub załadunek nadmiernej ilości towaru w wagonie powodujące przekroczenie dopuszczalnego nacisku osi na szynę, nieprawidłowości w załadunku i zabezpieczeniu przesyłek, których nie można było stwierdzić podczas przyjęcia przesyłki do przewozu.
3. Przeszkodami w przewozie niezależnymi od przewoźnika i nadawcy są m.in.: zarządzenia właściwych instytucji oraz zjawiska pogodowe uniemożliwiające wykonywanie przewozów, np. powódź lub gwałtowne zamiecie śnieżne.
4. Przeszkoda w wydaniu przesyłki występuje wówczas, gdy przesyłki znajdującej się na stacji przeznaczenia lub stacji obsługującej stację przeznaczenia nie można wydać odbiorcy wskazanemu w liście przewozowym z uwagi na:
- 1) niewłaściwe dane odbiorcy uniemożliwiające odszukanie go w celu doręczenia zawiadomienia o przybyciu przesyłki,
  - 2) odmowę przyjęcia przesyłki przez odbiorcę,
  - 3) niezgłoszenie się po przesyłkę mimo upływu terminu odbioru,
  - 4) zarządzenie właściwych instytucji zakazujące wydawania określonych przesyłek,
  - 5) brak dokumentów, bez których organ administracyjny (np. celny) nie wyraża zgody na wydanie przesyłki,
  - 6) odmowę opłacenia należności przewozowych przez odbiorcę, który nie zawarł umowy rozliczeniowej.

5. O udzielenie wskazówek dotyczących sposobu postępowania z przesyłką PKP CARGO S.A. zwraca się (wzór nr 17) za pomocą środków komunikacji elektronicznej, bezpośrednio do osoby uprawnionej, tj. do nadawcy lub osoby wskazanej przez niego w liście przewozowym, a w przypadku zmiany umowy przewozu przez odbiorcę - do odbiorcy, podając przyczynę przeszkody w przewozie lub w wydaniu.
6. Osoby, o których mowa w ust. 5, udzielają wskazówek na druku (wzór nr 17) otrzymanym od PKP CARGO S.A. i okazują wtórnik listu przewozowego z wpisanymi w nim wskazówkami, jeżeli dokumentem takim dysponują.
7. PKP CARGO S.A. potwierdza przyjęcie wskazówek we wtórniku listu przewozowego i w przypadku wykonalnych wskazówek zmienia odpowiednio treść listu przewozowego oraz wpisuje podstawę zmiany.
8. Jeżeli przeszkoda została usunięta przed otrzymaniem wskazówek od osoby uprawnionej PKP CARGO S.A. realizuje przewóz zgodnie z warunkami określonymi w liście przewozowym lub wydaje przesyłkę odbiorcy zawiadamiając nadawcę.
9. W przypadku nieudzielenia wskazówek lub udzielenia wskazówek niewykonalnych przez osobę uprawnioną PKP CARGO S.A. ma prawo dokonać likwidacji przesyłki w trybie art. 58 ustawy Prawo przewozowe.
10. O zlikwidowaniu przesyłki nieodebranej PKP CARGO S.A. zawiadamia nadawcę, wysyłając zawiadomienie (wzór nr 26).
11. Jeżeli należności przewozowe opłaca osoba nie będąca nadawcą ani odbiorcą przesyłki, obowiązek poinformowania jej o zaistniałej przeszkodzie w przewozie lub wydaniu przesyłki spoczywa odpowiednio na nadawcy lub odbiorcy.

§ 23 Utrata, ubytek, uszkodzenie przesyłki

1. Ustalenia stanu przesyłki przed jej wydaniem dokonuje się:
  - 1) obligatoryjnie, gdy zachodzi podejrzenie ubytku lub uszkodzenia,
  - 2) na uzasadniony wniosek uprawnionego.
2. Po przyjęciu przesyłki bez zastrzeżeń odbiorca może zgłosić, nie później niż w ciągu 7 dni licząc od godziny 0:01 dnia następnego po dniu odebrania przesyłki, żądanie protokolarnego ustalenia stanu przesyłki, jeżeli stwierdzi ubytek lub jej uszkodzenie niedające się zauważyć z zewnątrz przy odbiorze.
3. Odbiorca może żądać wydania protokołu tylko w przypadku częściowego zaginięcia lub uszkodzenia przesyłki. Nie przysługuje mu natomiast prawo żądania sporządzenia protokołu w przypadku utraty przesyłki lub ubytku masy, który nie przekracza normy ubytków naturalnych określonych w ust. 6 i ust. 7, o ile szkoda wynikła z przyczyn uzasadniających zastosowanie dopuszczalnych norm ubytku naturalnego.
4. Jeżeli ujawniono szkodę, PKP CARGO S.A. sporządza protokół o stanie przesyłki (wzór nr 20) bazując na szczegółowym opisie stanu sprawdzonej przesyłki zawartym w książce ustalania stanu przesyłek (wzór nr 19).
5. W przypadku ustalania stanu przesyłki wielowagonowej, jeżeli w liście przewozowym masa została podana oddzielnie za każdy wagon, również odrębnie określa się rozmiary ubytku, w tym ubytku naturalnego.
6. Normy ubytków naturalnych wynoszą dla:

Lp.	Nazwa towaru	Miejsce powstania ubytku	Opakowanie	Wielkość ubytku (% masy)
1	Ziarna zbóż: ziarna żyta, pszenicy, owsa, jęczmienia, mieszanki zbożowej, prosa, gryki, kukurydzy	Wagon kryty	Luzem	0,50
2	Ziarna roślin strączkowych: ziarna grochu, bobiku, łubinu, mieszanki strączkowo-zbożowej, fasoli, gorczycy, maku	Wagon kryty	Luzem	0,50
3	Ziarna roślin oleistych: ziarna rzepaku, rzepiku	Wagon kryty	Luzem	0,70
4	Ziemniaki przemysłowe	Wagon odkryty	Luzem	1,20
5	Buraki cukrowe	Wagon odkryty	Luzem	0,60
6	Spirytus	Wagon cysterna	Luzem	0,01 za każdy dzień przewozu
7	Siarka	Wagon odkryty, przykryty	Luzem	0,50

8	Nawozy: 1) sztuczne: superfosfat pylisty lub prosty granulowany, siarczan amonu, sól potasowa, nawozy potasowe (kainit, kameks, kizeryt, siarczan potasu), nawozy wapniowe, tlenkowe, superfosfat potrójny granulowany, polifoska, fosforan amonu 2) wapniowe węglanowe odmiany 0.6-0.9 tzw. wilgotne (o zawartości wody powyżej 15%)	Wagon kryty, odkryty, przykryty Wagon odkryty	Luzem Luzem	1,00 2,00
9	Paliwa stałe: 1) węgiel kamienny: - sortymenty grube i średnie - niesortowany oraz sortymenty drobne: miał, brykiety - muły 2) węgiel brunatny: - wszystkie sortymenty - brykiety 3) koks, półkoks: - koks odlewniczy, wielkopiecowy i formowany - koks przemysłowo-opałowy - koks pogazowy niesortowany w sortymentach powyżej 10 mm i półkoks powyżej 10 mm - koksik z koksowni i gazowni oraz półkoksik	Wagon odkryty	Luzem	0,80 1,50 2,00 1,50 0,80 0,80 1,00 1,00 1,50
10	Paliwa ciekłe i pozostałe produkty naftowe w stanie ciekłym	Wagon cysterna	Luzem	0,50
11	Ruda żelaza: 1) kawałkowa, pospółkowa, grudki 2) mialka, koncentraty	Wagon odkryty	Luzem	0,25 0,50
12	Ruda chromu	Wagon odkryty	Luzem	0,25
13	Ruda manganu	Wagon odkryty	Luzem	1,00
14	Koncentrat miedzi	Wagon odkryty	Luzem	0,20
15	Koncentrat cynkowo-ołowiowy	Wagon odkryty	Luzem	1,00
16	Cement	Wagon zbiornikowy	Luzem	0,20
17	Wapno: 1) niegaszone mielone 2) niegaszone w bryłach	Wagon zbiornikowy Wagon wapniarka, kontener	Luzem Luzem	0,35 0,50
18	Suchy lód	Wagon chłodnia	Luzem kontener	5,00 za każdy dzień przewozu
19	Odpadki skór	Wagon kryty	Luzem	2,00
20	Warzywa i owoce	Wagon odkryty	skrzynie, pudła, worki, pojemniki	1,50

7. Dla towarów przewożonych luzem, niewyszczególnionych w ust. 6, które z powodu swych właściwości tracą na masie, ustala się normy ubytków naturalnych w wysokości:

- 1) 1,5 % dla towarów płynnych lub nadanych do przewozu w stanie wilgotnym,
- 2) 0,7 % dla towarów suchych narażonych na ubytek masy.

ROZDZIAŁ 3 PRZEWÓZ PRZESYŁEK PRZY KORZYSTANIU Z BOCZNIC KOLEJOWYCH

§ 24 Postanowienia ogólne

1. Stacje obsługujące bocznicę oznaczone są w WOT Część I symbolem „Wb”.
2. Szczegółowe warunki korzystania z bocznic określa się w umowie o współpracy przy wzajemnym przekazywaniu wagonów na punkcie zdawczo-odbiorczym bocznic.

Umowa może również zawierać inne uregulowania dotyczące np. zasad rozliczania czy ustalania czasu pozostawiania wagonu w dyspozycji użytkownika bocznic, w tym zawieszania czasu pozostawiania wagonu w dyspozycji użytkownika bocznic lub możliwość wymiany drogą elektroniczną R25/26 i R27/28.

3. Ramowy wzór umowy o współpracy przy wzajemnym przekazywaniu wagonów na punkcie zdawczo-odbiorczym bocznic (wzór nr 29) ma również zastosowanie przy określaniu szczegółowych warunków obsługi punktów ładunkowych przylegających do obiektów wynajętych lub wydierżawionych od kolei z uwzględnieniem warunków lokalnych.
4. Wszelkie nieprawidłowości ujawnione przy przekazywaniu wagonów odnotowuje się odpowiednio we wszystkich egzemplarzach R25/26 lub R27/28.

§ 25 Współużytkowanie bocznic

1. Współużytkownik bocznic może stale lub jednorazowo korzystać z bocznic za zgodą jej użytkownika po złożeniu deklaracji (wzór nr 24), co nie zmienia praw i obowiązków użytkownika bocznic.
2. Postanowienia Regulaminu dotyczące przewozu przesyłek na bocznic i z bocznic oraz umowę o współpracy przy wzajemnym przekazywaniu wagonów na punkcie zdawczo-odbiorczym bocznic, stosuje się odpowiednio do współużytkownika bocznic, o ile strony nie postanowią inaczej.
3. Czas pozostawiania w dyspozycji współużytkownika bocznic wagonu dostarczonego przez przewoźnika i wózków PKP CARGO S.A. oraz postoju wagonu użytego do przewozu przesyłki w komunikacji międzynarodowej przez polski port morski ustalany jest odrębnie dla każdego współużytkownika na podstawie R25/26 i R27/28, chyba że w umowie o współpracy przy wzajemnym przekazywaniu wagonów na punkcie zdawczo-odbiorczym bocznic przewidziano inny tryb postępowania.

§ 26 Podstawianie wagonów na punkt zdawczo-odbiorczy bocznic

1. Jeżeli należności przewozowe opłaca Klient, który nie zawarł z PKP CARGO S.A. umowy rozliczeniowej, podstawianie wagonów na punkt zdawczo-odbiorczy bocznic może być dokonane po załatwieniu formalności.
2. Użytkownik bocznic kwituje odbiór wagonów w R25/26, którego kopię otrzymuje.
3. W R25/26 pracownik PKP CARGO S.A. wpisuje między innymi:
  - 1) pełne numery przekazywanych wagonów, a w odniesieniu do wagonów ładownych również nazwę towaru;
  - 2) w rubryce „Uwagi” w odniesieniu do wagonu:
    - a) z towarem niebezpiecznym:
      - numer zagrożenia, litery „UN” i numer UN - jeżeli jednostka transportowa oznakowana jest tablicą pomarańczową,
      - litery „UN” i numer UN towaru/towarów - jeżeli jednostka transportowa oznakowana jest tylko nalepką ostrzegawczą /nalepkami ostrzegawczymi,
      - litery „NO” i numer nalepki ostrzegawczej /numery nalepek ostrzegawczych - jeżeli przewożone są opakowania próżne nieoczyszczone i nie jest znany numer/numery UN pozostałości,
      - litery „TWR” w każdym przypadku przesyłki z TWR (zgodnie z działem 1.10 RID/Załącznikiem 2 do SMGS),
      - litery „LQ” w przypadku przesyłki z towarami niebezpiecznymi zapakowanymi w ilościach ograniczonych (zgodnie z działem 3.4 RID/ Załącznikiem 2 do SMGS);
    - b) z odpadami - rodzaj i kod odpadu zgodnie z katalogiem odpadów, a w przypadku odpadów niebezpiecznych również dane zgodnie z lit. a).
4. Jeżeli PKP CARGO S.A. dysponuje możliwością świadczenia usług manewrowych, to odpłatnie:
  - 1) grupuje/segreguje wagony odpowiednio do:
    - a) ustaleń zawartych w umowie o współpracy przy wzajemnym przekazywaniu wagonów na punkcie zdawczo-odbiorczym bocznic,
    - b) doraźnego żądania użytkownika bocznic zgłoszonego na piśmie;
  - 2) wykonuje inne czynności manewrowe na bocznic odpowiednio do żądania użytkownika bocznic zgłoszonego na piśmie.
5. Jeżeli użytkownik bocznic nie zgłosi się na punkcie zdawczo-odbiorczym po odbiór wagonów podstawianych:
  - 1) zgodnie z planem obsługi punktu zdawczo-odbiorczego bocznic,
  - 2) w obsłudze dodatkowej z nim uzgodnionej,uważa się, że wagony pozostawione przez PKP CARGO S.A. na punkcie zdawczo - odbiorczym przyjęto bez zastrzeżeń.

W R25/26 pracownik PKP CARGO S.A. wpisuje „Przedstawiciel nieobecny”.

Wagony z TWR oraz towarami podlegającymi wykonaniu czynności wymaganych przez władze celne lub inne władze administracyjne PKP CARGO S.A. może przekazać wyłącznie w obecności uprawnionego przedstawiciela użytkownika bocznic.
6. Jeżeli ze względu na brak miejsca na punkcie zdawczo-odbiorczym bocznic lub z innej przyczyny zależnej od użytkownika bocznic nie można podstawić wagonów na punkt zdawczo-odbiorczy bocznic, PKP CARGO S.A. zatrzymuje wagony na torach stacji obsługującej, a w przypadku braku wolnych torów na stacji obsługującej na torach najbliższej stacji.

7. Czas oczekiwania na podstawienie na punkt zdawczo-odbiorczy bocznic wagonów, o których mowa w ust. 6, dolicza się do czasu pozostawiania wagonów dostarczonych przez przewoźnika w dyspozycji użytkownika bocznic, a za czas oczekiwania wagonów dostarczonych przez klienta - pobiera się opłatę za zajęcie torów. Postanowienia stosuje się odpowiednio do wózków PKP CARGO S.A. oraz z zastrzeżeniem § 11 ust. 4 postoj wagonu użytego do przewozu przesyłki w komunikacji międzynarodowej przez polski port morski.

§ 27 Zabieranie wagonów z punktu zdawczo-odbiorczego bocznic

1. Odbiór wagonów z punktu zdawczo-odbiorczego bocznic pracownik PKP CARGO S.A potwierdza w R27/28.
W R27/28 w rubryce „Uwagi” użytkownik bocznic wpisuje w odniesieniu do wagonu:
- 1) z towarem niebezpiecznym:
    - numer zagrożenia, litery „UN” i numer UN - jeżeli jednostka transportowa oznakowana jest tablicą pomarańczową,
    - litery „UN” i numer UN towaru/towarów - jeżeli jednostka transportowa oznakowana jest tylko nalepką ostrzegawczą /nalepkami ostrzegawczymi,
    - litery „NO” i numer nalepki ostrzegawczej /numery nalepek ostrzegawczych - jeżeli przewożone są opakowania próżne nieoczyszczone i nie jest znany numer/numery UN pozostałości,
    - litery „TWR” w każdym przypadku przesyłki z TWR (zgodnie z działem 1.10 RID/Załącznikiem 2 do SMGS),
    - litery „LQ” w przypadku przesyłki z towarami niebezpiecznymi zapakowanymi w ilościach ograniczonych (zgodnie z działem 3.4 RID/ Załącznikiem 2 do SMGS);
  - 2) z odpadami - rodzaj i kod odpadu zgodnie z katalogiem odpadów, a w przypadku odpadów niebezpiecznych również dane zgodnie z pkt 1.
- Na nieprawidłowości dotyczące stanu technicznego wagonu sporządza się protokół (wzór nr 16).
2. Zawiadomienie o gotowości wagonów do zabrania jest równoznaczne z wyrażeniem zgody na obsługę dodatkową.
3. W przypadku ujawnienia wagonu niegotowego do zabrania, pracownik PKP CARGO S.A wykreśla w R27/28 ten wagon oraz wagony znajdujące się za wagonem niegotowym. W takim przypadku użytkownik bocznic zobowiązany jest ponownie zgłosić gotowość tych wagonów do zabrania z punktu zdawczo-odbiorczego bocznic.

§ 28 Ustalanie czasu pozostawiania w dyspozycji użytkownika bocznic wagonów dostarczonych przez przewoźnika i wózków PKP CARGO S.A.

1. Postanowienia te stosuje się odpowiednio do postoj wagonu użytego do przewozu przesyłki w komunikacji międzynarodowej przez polski port morski, z zastrzeżeniem § 11 ust. 4.
2. Postanowienia niniejszego paragrafu stosuje się także do wózków PKP CARGO S.A., użytych do przewozu wagonów szerokotorowych dostarczonych przez klienta.
3. Czas pozostawiania wagonów w dyspozycji użytkownika bocznic rozlicza się oddzielnie za każdy wagon.
4. Czas pozostawiania wagonu w dyspozycji użytkownika bocznic liczy się od:
- 1) pełnej godziny po podstawieniu w czasie obsługi planowej lub dodatkowej uzgodnionej z użytkownikiem bocznic;
  - 2) pierwszej planowej obsługi w dniu, na który wagon został zamówiony, gdy:
    - a) wagon został podstawiony przed terminem,
    - b) wagon po wyładunku pozostał na bocznic do załadunku w innym dniu niż dzień wyładunku;
  - 3) czasu ukończenia wyładunku, jeżeli wagon pozostał na bocznic do załadunku w tym samym dniu;
  - 4) najbliższej planowej obsługi, jeżeli wagon podstawiono w czasie obsługi dodatkowej bez zgody użytkownika bocznic;
  - 5) przybycia przedstawiciela PKP CARGO S.A. w celu ustalenia stanu przesyłki.
5. Czas pozostawiania wagonu w dyspozycji użytkownika bocznic liczy się do:
- 1) czasu faktycznego ukończenia czynności ładunkowych, jeżeli użytkownik bocznic zgłosi gotowość wagonu do zabrania nie później niż na 1 godzinę przed ukończeniem czynności ładunkowych;
  - 2) czasu zabrania wagonu, najpóźniej jednak do najbliższej planowej obsługi, po powiadomieniu o gotowości wagonu do zabrania - jeżeli użytkownik bocznic nie powiadomił stacji obsługującej o gotowości wagonu do zabrania co najmniej na 1 godzinę przed ukończeniem czynności ładunkowych albo, gdy ten wagon podczas dokonywania planowej lub dodatkowej obsługi, uzgodnionej z użytkownikiem bocznic, nie był gotowy do zabrania;
  - 3) czasu odwołania w przypadku rezygnacji przez użytkownika bocznic z zamówionego wagonu po jego podstawieniu na punkt zdawczo-odbiorczy.

6. Jeżeli po wyładunku, za zgodą PKP CARGO S.A., wagon pozostaje na bocznicie pod załadunek na podstawie złożonego zamówienia na wagon, czas pozostawiania wagonu w dyspozycji użytkownika bocznicie ustala się oddzielnie dla każdej czynności ładunkowej, pod warunkiem wskazania przez użytkownika bocznicie czasu poszczególnych czynności ładunkowych.
W R27/28 w rubryce „Uwagi” - użytkownik bocznicie wpisuje: „spod wyładunku, zamówiony na dzień ....”.
7. Na pisemny wniosek użytkownika bocznicie niepracującej w ruchu ciągłym, czas pozostawiania wagonu w jego dyspozycji można zawiesić na czas:
  - 1) zamknięcia bocznicie dla czynności ładunkowych,
  - 2) od godz. 0:01 w dniu, w którym nie jest przewidziana planowa obsługa do godz. 24:00 dnia poprzedzającego dzień, w którym założono kolejną planową obsługę.Zawieszenia mogą być zastosowane tylko raz dla danej przesyłki.
Czasy, o których mowa w pkt 1-2 nie podlegają kumulacji.
8. Czas pozostawiania wagonu w dyspozycji użytkownika bocznicie nie obejmuje czasu faktycznego grupowania/segregowania wagonów przez użytkownika bocznicie - nie więcej jednak niż 2 godziny.
9. Czas pozostawiania wagonu dostarczonego przez przewoźnika w dyspozycji użytkownika bocznicie obejmuje:
  - 1) czas faktycznego załadunku lub wyładunku wagonu,
  - 2) czas na wykonanie prac manewrowych lub innych czynności określonych w umowie o współpracy przy wzajemnym przekazywaniu wagonów na punkcie zdawczo-odbiorczym bocznicie,
  - 3) czas postoju na stacji z powodu przeszkody w podstawieniu wagonu na punkt zdawczo-odbiorczy bocznicie z przyczyn zależnych od użytkownika bocznicie,
  - 4) czas na usunięcie nieprawidłowości w załadunku wagonu oraz na odładowanie nadwyżki załadowanego towaru z wagonu,
  - 5) czas na przestawienie wagonu na żądanie użytkownika bocznicie ze stacji lub do stacji obsługującej,
  - 6) czas oczekiwania na dostarczenie listów przewozowych oraz wszystkich dokumentów niezbędnych do realizacji i rozliczenia przewozu.

ROZDZIAŁ 4

PRZEWÓZ PRZESYŁEK ŁADOWANYCH LUB WYŁADOWYWANYCH NA OGÓLNODOSTĘPNYM TORZE ŁADUNKOWYM

§ 29 Postanowienia ogólne

1. Stacje z ogólnodostępnym torem ładunkowym oznaczone są w WOT Część I symbolem „WL”.
2. Formalności związane z nadaniem lub wydaniem przesyłki dokonywane są na stacji z ogólnodostępnym torem ładunkowym, chyba że w WOT Część I wskazana jest stacja obsługująca.
3. Obsługa nadawcy/odbiorcy na stacji z ogólnodostępnym torem ładunkowym jest wykonywana na zasadach określonych w niniejszym Rozdziale na podstawie złożonego na stacji, o której mowa w ust. 2, Wniosku o przekazywaniu wagonów na ogólnodostępnym torze ładunkowym (wzór nr 27).

Obsługa nadawcy/odbiorcy na stacji z ogólnodostępnym torem ładunkowym może być wykonywana również na podstawie Porozumienia o przekazywaniu wagonów na ogólnodostępnym torze ładunkowym (wzór nr 27a), zawartego z Zakładem PKP CARGO S.A., na terenie którego znajduje się ogólnodostępny tor ładunkowy. Porozumienie może zawierać szczegółowe uregulowania dotyczące np. zasad rozliczania czy ustalania czasu pozostawiania wagonu w dyspozycji nadawcy/odbiorcy, w tym zawieszania czasu pozostawiania wagonu w dyspozycji nadawcy/odbiorcy, plombowania wagonów i/lub kontenerów, ewentualnego sporządzania R27/28 przez PKP CARGO S.A. w zastępstwie nadawcy/odbiorcy w sposób z nim uzgodniony, możliwości wymiany drogą elektroniczną R25/26 i R27/28, innych ustaleń dokonanych z nadawcą/odbiorcą.

4. Wszelkie nieprawidłowości ujawnione przy przekazywaniu wagonów odnotowuje się odpowiednio we wszystkich egzemplarzach R25/26 lub R27/28.

§ 30 Podstawianie wagonów na ogólnodostępny tor ładunkowy

1. Jeżeli należności przewozowe opłaca Klient, który nie zawarł z PKP CARGO S.A. umowy rozliczeniowej, podstawienie wagonów na ogólnodostępny tor ładunkowy może być dokonane po załatwieniu formalności.
2. Pracownik PKP CARGO S.A. sporządza R25/26, w którym wpisuje między innymi:
  - 1) pełne numery przekazywanych wagonów, a w odniesieniu do wagonów ładownych również nazwę towaru;
  - 2) w rubryce „Uwagi” w odniesieniu do wagonu:
    - a) z towarem niebezpiecznym:

- numer zagrożenia, litery „UN” i numer UN - jeżeli jednostka transportowa oznakowana jest tablicą pomarańczową,
  - litery „UN” i numer UN towaru/towarów - jeżeli jednostka transportowa oznakowana jest tylko nalepką ostrzegawczą /nalepkami ostrzegawczymi,
  - litery „NO” i numer nalepki ostrzegawczej /numery nalepek ostrzegawczych - jeżeli przewożone są opakowania próżne nieoczyszczone i nie jest znany numer/numery UN pozostałości,
  - litery „TWR” w każdym przypadku przesyłki z TWR (zgodnie z działem 1.10 RID/Załącznikiem 2 do SMGS),
  - litery „LQ” w przypadku przesyłki z towarami niebezpiecznymi zapakowanymi w ilościach ograniczonych (zgodnie z działem 3.4 RID/ Załącznikiem 2 do SMGS);
- b) z odpadami - rodzaj i kod odpadu zgodnie z katalogiem odpadów, a w przypadku odpadów niebezpiecznych również dane zgodnie z lit. a).

3. Nadawca/odbiorca kwituje odbiór wagonów w R25/26, którego kopię otrzymuje.
  4. Jeżeli nadawca/odbiorca nie zgłosi się na ogólnodostępnym torze ładunkowym po odbiór wagonów podstawianych w uzgodnionym terminie uważa się, że wagony pozostawione przez PKP CARGO S.A. na ogólnodostępnym torze ładunkowym przyjęto bez zastrzeżeń. W R25/26 pracownik PKP CARGO S.A. wpisuje „Nadawca/Odbiorca nieobecny”.
- Wagony z TWR oraz towarami podlegającymi wykonaniu czynności wymaganych przez władze celne lub inne władze administracyjne PKP CARGO S.A. może przekazać wyłącznie w obecności odbiorcy lub uprawnionego przedstawiciela odbiorcy.

§ 31 Zabieranie wagonów z ogólnodostępnego toru ładunkowego

1. Nadawca/odbiorca sporządza R27/28, przy czym w rubryce „Uwagi” wpisuje w odniesieniu do wagonu:
  - 1) z towarem niebezpiecznym:
    - numer zagrożenia, litery „UN” i numer UN - jeżeli jednostka transportowa oznakowana jest tablicą pomarańczową,
    - litery „UN” i numer UN towaru/towarów - jeżeli jednostka transportowa oznakowana jest tylko nalepką ostrzegawczą /nalepkami ostrzegawczymi,
    - litery „NO” i numer nalepki ostrzegawczej / numery nalepek ostrzegawczych - jeżeli przewożone są opakowania próżne nieoczyszczone i nie jest znany numer/numery UN pozostałości,
    - litery „TWR” w każdym przypadku przesyłki z TWR (zgodnie z działem 1.10 RID/Załącznikiem 2 do SMGS),
    - litery „LQ” w przypadku przesyłki z towarami niebezpiecznymi zapakowanymi w ilościach ograniczonych (zgodnie z działem 3.4 RID/ Załącznikiem 2 do SMGS);
  - 2) z odpadami - rodzaj i kod odpadu zgodnie z katalogiem odpadów, a w przypadku odpadów niebezpiecznych również dane zgodnie z pkt 1.

Na nieprawidłowości dotyczące stanu technicznego wagonu sporządza się protokół (wzór nr 16).

2. Powiadomienie o gotowości wagonów do zabrania jest równoznaczne z uzgodnieniem obsługi między PKP CARGO S.A. a nadawcą/odbiorcą.
3. Odbiór wagonów z ogólnodostępnego toru ładunkowego pracownik PKP CARGO S.A. potwierdza w R27/28.
4. W przypadku ujawnienia wagonu niegotowego do zabrania, pracownik PKP CARGO S.A. wykreśla w R27/28 ten wagon oraz wagony znajdujące się za wagonem niegotowym, o ile zabranie pozostałych wagonów z ogólnodostępnego toru ładunkowego jest niemożliwe z przyczyn eksploatacyjnych.

W takim przypadku nadawca/odbiorca zobowiązany jest ponownie powiadomić o gotowości do zabrania wagonów, które pozostały na ogólnodostępnym torze ładunkowym.

§ 32 Ustalanie czasu pozostawiania w dyspozycji nadawcy/odbiorcy wagonu dostarczonego przez przewoźnika i wózków PKP CARGO S.A. na ogólnodostępnym torze ładunkowym

1. Postanowienia niniejszego paragrafu stosuje się także odpowiednio do wózków PKP CARGO S.A. użytych do przewozu wagonów szerokotorowych dostarczonych przez Klienta.
2. Czas pozostawiania wagonów w dyspozycji nadawcy/odbiorcy rozlicza się oddzielnie za każdy wagon. Czas pozostawiania wagonów w dyspozycji nadawcy/odbiorcy może rozpocząć się w godzinach otwarcia stacji dla wykonywania czynności ekspedycyjnych, chyba że uzgodniony plan obsługi określa inne godziny niż godziny otwarcia stacji dla czynności ekspedycyjnych.
3. Czas pozostawiania wagonu w dyspozycji nadawcy/odbiorcy liczy się od:
  - 1) pełnej godziny po podstawieniu wagonów w czasie obsługi uzgodnionej z nadawcą/odbiorcą,

- 2) czasu ukończenia wyładunku, jeżeli wagon pozostał na ogólnodostępnym torze ładunkowym do załadunku,
  - 3) przybycia przedstawiciela PKP CARGO S.A. w celu ustalenia stanu przesyłki.
4. Czas pozostawiania wagonu w dyspozycji nadawcy/odbiorcy liczy się do:
- 1) czasu faktycznego ukończenia czynności ładunkowych, jeżeli nadawca/odbiorca zgłosi gotowość wagonu do zabrania nie później niż na 1 godzinę przed ukończeniem czynności ładunkowych,
  - 2) czasu zabrania wagonu, jeżeli nadawca/odbiorca nie powiadomił o gotowości wagonu do zabrania co najmniej na 1 godzinę przed ukończeniem czynności ładunkowych albo gdy ten wagon podczas dokonywania obsługi nie był gotowy do zabrania,
  - 3) czasu odwołania wagonu, jeżeli nadawca zrezygnuje z zamówionego wagonu po podstawieniu na punkt ładunkowy.
5. Jeżeli po wyładunku, za zgodą PKP CARGO S.A., wagon pozostaje na ogólnodostępnym torze ładunkowym pod załadunek na podstawie złożonego zamówienia na wagon, czas pozostawiania wagonu w dyspozycji nadawcy/odbiorcy ustala się oddzielnie dla każdej czynności ładunkowej, pod warunkiem wskazania przez nadawcę/odbiorcę czasu poszczególnych czynności ładunkowych.
W R27/28 w rubryce „Uwagi” – nadawca wpisuje: „spod wyładunku, zamówiony na dzień ....”.
6. Czas pozostawiania wagonu w dyspozycji nadawcy/odbiorcy obejmuje:
- 1) czas faktycznego załadowania lub wyładowania wagonu,
  - 2) czas na usunięcie nieprawidłowości w załadunku wagonu oraz na odładowanie nadwyżki załadowanego towaru z wagonu,
  - 3) załatwienie formalności związanych z nadaniem do przewozu lub zdaniem wagonu próżnego,
  - 4) czas oczekiwania na dostarczenie listów przewozowych oraz wszystkich dokumentów niezbędnych do realizacji i rozliczenia przewozu.
7. Na pisemny wniosek nadawcy/odbiorcy czas pozostawiania wagonu w dyspozycji można zawiesić:
- 1) na stacjach z ogólnodostępnym torem ładunkowym nieoświetlonych w porze nocnej, jeżeli od podstawienia wagonu w czasie obsługi uzgodnionej z nadawcą/odbiorcą nie upłynęło 8 godzin:
    - a) do godz. 20:00 - na czas od godz. 20:01 do godz. 6:00 w okresie od 01.04 do 30.09,
    - b) do godz. 16:00 - na czas od godz. 16:01 do godz. 7:00 w okresie od 01.10 do 31.03.
  - 2) na ogólnodostępnych torach ładunkowych, na których nie są prowadzone prace ładunkowe w ruchu ciągłym, na czas:
    - a) zamknięcia stacji dla czynności ekspedycyjnych,
    - b) od godziny 0:01 w dniu, w którym nie jest przewidziana planowa obsługa, do godziny 24:00 dnia poprzedzającego dzień, w którym założono kolejną planową obsługę.
- Czasy, o których mowa w pkt 1 i 2, nie podlegają kumulacji.
8. Zawieszenie czasu pozostawiania wagonu w dyspozycji nadawcy/odbiorcy, o którym mowa w ust. 7, może być zastosowane tylko raz dla danej przesyłki.
9. W szczególnie uzasadnionych przypadkach (np.: powódź, sztorm, pożar, ograniczenia wydane przez terenowe organy administracji itp.) zawieszenie czasu pozostawiania wagonu w dyspozycji nadawcy/odbiorcy może być dokonane na jego pisemny wniosek potwierdzony przez właściwe instytucje.
10. W przypadku przeszkody w przewozie, gdy z przyczyn leżących po stronie nadawcy konieczne jest np. dokonanie poprawy ładunku lub przeładowanie towaru do innego wagonu, a przesyłka znajduje się jeszcze na stacji nadania, do czasu pozostawiania wagonu w dyspozycji nadawcy dolicza się czas od umożliwienia przez PKP CARGO S.A. wykonania tych czynności do ich ukończenia, pod warunkiem, że nadawca zgłosi ten fakt pracownikowi PKP CARGO S.A. oraz załatwi niezbędne formalności.

ROZDZIAŁ 5

PRZEWÓZ WAGONÓW DOSTARCZONYCH PRZEZ KLIENTA

§ 33 Formalności związane z nadaniem do przewozu wagonów dostarczonych przez klienta

1. Przewóz wagonów dostarczonych przez klienta w stanie próżnym i ładownym odbywa się na podstawie listu przewozowego.
2. Prawo do nadania wagonu dostarczonego przez klienta przysługuje podmiotowi upoważnionemu do dysponowania wagonem.

3. Nadawca zobowiązany jest zawiadomić PKP CARGO S.A. o zamiarze nadania wagonu do przewozu w sposób określony w § 5.

§ 34 Sposób postępowania w przypadku wystąpienia nieprawidłowości przewozowych

1. Jeżeli podmiot, o którym mowa w § 33 ust. 2, nie dostarczy listu przewozowego dla wagonu próżnego znajdującego się na terenie kolejowym poza stacją macierzystą, PKP CARGO S.A. może zwrócić na stację macierzystą na podstawie listu przewozowego wystawionego na posiadacza /najemcę wagonu i na jego koszt każdy wagon:
  - 1) przybyły w stanie próżnym i którego nie zaczęto ładować przed upływem czasu, za który nie pobiera się opłaty za zajęcie toru,
  - 2) przybyły w stanie ładownym, którego po wyładunku nie rozpoczęto ładować przed upływem czasu, za który nie pobiera się opłaty za zajęcie toru.
2. Postanowienia ust. 1 nie dotyczą wagonów znajdujących się na bocznicach.
3. W przypadku ujawnienia wagonu w stanie próżnym bez dokumentów przewozowych i nalepek kierunkowych PKP CARGO S.A. zwraca się do posiadacza/najemcy wagonu o wydanie odpowiednich dyspozycji. W przypadku braku odpowiedzi w ciągu 72 godzin od wysłania zapytania PKP CARGO S.A. kieruje wagon do stacji macierzystej na podstawie wystawionego przez siebie listu przewozowego na koszt posiadacza/najemcy wagonu.
4. Wagon zwrócony z zagranicy w stanie próżnym bez dokumentów przewozowych PKP CARGO S.A. ma prawo skierować do stacji macierzystej na podstawie listu przewozowego wystawionego na posiadacza wagonu i jego koszt, jeżeli nie ma od niego odmiennych wskazówek.

§ 35 Należności związane z przewozem

1. Opłatę za przewóz przesyłki w wagonie lub próżnego wagonu dostarczonego przez klienta oraz za zajęcie toru ustala się na podstawie taryfy.
2. Przy przewozie wagonów ładownych deklaracja wartości obejmuje tylko wartość przewożonych towarów.
3. Przy ustalaniu opłaty za postój wagonu, zajęcie toru i pozostawianie w dyspozycji nadawcy/odbiorcy wózków PKP CARGO S.A. stosuje się postanowienia taryfy oraz analogicznie postanowienia niniejszego Regulaminu: § 10, § 11, § 14 ust. 6, § 26 ust. 7, § 28 ust. 9 pkt 3-6, oraz § 32 ust. 2-10.

§ 36 Tryb postępowania z wagonem w razie uszkodzenia

1. W przypadku uszkodzenia wagonu ładownego powiadamia się o tym fakcie posiadacza/ najemcę wagonu oraz zależnie od okoliczności:
  - a) żąda od nadawcy wskazówek odnośnie do postępowania z towarem i wagonem,
  - b) przeładowuje towar do innego wagonu bez zwracania się do nadawcy o wskazówki, likwiduje przesyłkę zawierającą towary niebezpieczne lub ulegające zepsuciu.
2. Jeżeli PKP CARGO S.A. nie ponosi odpowiedzialności za uszkodzenie wagonu, koszty przewozu wagonu, do którego przesyłka zostanie przeładowana i koszty jego zwrotu do stacji macierzystej oraz koszty dodatkowe powstałe w związku z koniecznością uzyskania i wykonania wskazówek obciążają podmiot odpowiedzialny za uszkodzenie wagonu.
3. Za przewóz do naprawy i z powrotem wagonu dostarczonego przez klienta uszkodzonego z przyczyn, za które odpowiedzialność ponosi PKP CARGO S.A., opłat nie pobiera się.

ROZDZIAŁ 6 PRZEWÓZ TOWARÓW O ZNACZENIU STRATEGICZNYM W KOMUNIKACJI MIĘDZYNARODOWEJ

Nadanie do przewozu towarów o znaczeniu strategicznym odbywa się z uwzględnieniem zasad i warunków określonych w Ustawie z dnia 29 listopada 2000 r. o obrocie z zagranicą towarami, technologiami i usługami o znaczeniu strategicznym dla bezpieczeństwa państwa, a także dla utrzymania międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa (z późniejszymi zmianami) oraz w rozporządzeniach wykonawczych.

§ 37 Określenie towarów o znaczeniu strategicznym

Towary o znaczeniu strategicznym to:

- a) Towary podwójnego zastosowania określone w załączniku nr 1 do Rozporządzenia Rady (WE) nr 428/2009 z dnia 5 maja 2009 r. ustanawiającego wspólnotowy system kontroli wywozu, transferu, pośrednictwa i tranzytu w odniesieniu do produktów podwójnego zastosowania (z późniejszymi zmianami),

- b) Uzbrojenie i sprzęt wojskowy określone w załącznikach do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 12 czerwca 2017 r. w sprawie wykazu uzbrojenia, na obrót którym jest wymagane zezwolenie.

§ 38 Formalności związane z nadaniem do przewozu towarów o znaczeniu strategicznym

1. W przypadku zamiaru nadania do przewozu towarów o znaczeniu strategicznym nadawca zobowiązany jest:
  - 1) najpóźniej na:
    - a) trzydzieści dni przed zamierzonym nadaniem - przedłożyć w zakładzie Spółki PKP CARGO S.A. właściwym dla stacji nadania informację o tych przewozach,
    - b) pięć dni przed planowaną datą podstawienia pod załadunek wagonów dostarczonych przez przewoźnika - wysłać zamówienie na zasadach określonych w § 4 ust. 2,
    - c) pięć dni przed planowaną datą nadania – wysłać zawiadomienie o zamiarze nadania tych towarów w wagonie dostarczonym przez klienta na zasadach określonych w § 5 ust. 3;
  - 2) dokonać formalności, które są określone w pkt 1) lit b i c z wyprzedzeniem gwarantującym zachowanie określonych w nich terminów - jeżeli stacja nadania otwarta jest dla czynności ekspedycyjnych w wyznaczone dni tygodnia.
2. W każdym przypadku składania zamówienia na wagon dostarczony przez przewoźnika lub zawiadomienia o zamiarze nadania wagonów dostarczonych przez klienta do przewozu towaru o znaczeniu strategicznym nadawca zobowiązany jest przedłożyć wypełniony list przewozowy oraz okazać zezwolenie na obrót towarami o znaczeniu strategicznym, wydane przez organ kontroli obrotu, tj. ministra właściwego do spraw gospodarki, a w przypadku zezwolenia generalnego wpisać w polu listu przewozowego Oświadczenia nadawcy, które są wiążące dla przewoźnika, oświadczenie: „Zezwolenie generalne nr.....”.
3. W przypadku przewozów na podstawie ELP nadawca zgłasza przez eSerwis dane z listu przewozowego wraz z dołączoną kopią zezwolenia na obrót towarami o znaczeniu strategicznym, a w przypadku zezwolenia generalnego wpisuje oświadczenie: „Zezwolenie generalne nr.....”.
4. Nadawca zobowiązany jest do zamieszczenia w listach przewozowych stosowanych w komunikacji międzynarodowej (CIM, SMGS, krajowy list przewozowy) w Oświadczeniach nadawcy, które są wiążące dla przewoźnika - oświadczenia o treści:
„Oświadczam, że zgłoszony do przewozu towar znajduje się/nie znajduje się w aktualnie obowiązującym Wykazie produktów podwójnego zastosowania określonym w Rozporządzeniu WE oraz w aktualnie obowiązującym Wykazie uzbrojenia określonym w Rozporządzeniu Ministra właściwego ds. gospodarki.

ROZDZIAŁ 7 FORMALNOŚCI CELNE DOKONYWANE PRZEZ PRZEWOŹNIKA

§ 39 Zgłoszenia do procedury tranzytu unijnego

1. Przesyłki zawierające towary nieunijne w rozumieniu przepisów Unijnego Kodeksu Celnego przewożone na podstawie listu przewozowego SMGS lub krajowego listu przewozowego lub listu przewozowego CIM, w przypadku gdy nie może być zastosowany przepis ust. 2, muszą być zgłoszone przez nadawcę/odbiorcę/inną osobę do procedury tranzytu unijnego z zastosowaniem tranzytowego dokumentu towarzyszącego - TAD. W liście przewozowym należy wpisać numer MRN z załączonego do niego dokumentu TAD. Tranzytowy dokument towarzyszący może być sporządzony dla jednej przesyłki lub jednego wagonu.
2. Na wniosek nadawcy wyrażony w liście przewozowym CIM poprzez wpisanie w polu „Oświadczenia nadawcy” kodu 16 i treści: „wnoszę o zgłoszenie towaru przez PKP CARGO S.A. do uproszczonej procedury tranzytu unijnego”, PKP CARGO S.A. może zgłosić towar w urzędzie celnym wyjścia do uproszczonej procedury tranzytu unijnego z zastosowaniem listu przewozowego CIM jako zgłoszenia do tej procedury.

§ 40 Przywozowe i wywozowe deklaracje skrócone oraz deklaracje do czasowego składowania

1. PKP CARGO S.A. sporządza przywozowe i wywozowe deklaracje skrócone dla przesyłek przewożonych przez polskie przejścia graniczne położone na zewnętrznej granicy UE i przekazuje je do granicznych urzędów celnych.
2. Za wykonanie usług, o których mowa w ust. 1, PKP CARGO S.A. pobiera opłaty określone w taryfie.
3. Odbiorca lub inna osoba mogąca zgłosić dany towar do właściwego organu celnego, po uzgodnieniu z granicznym urzędem celnym i na podstawie odrębnej umowy zawartej z PKP CARGO S.A., może złożyć przywozową deklarację skróconą wraz z powiadomieniem urzędu celnego o przybyciu środka transportu i o wprowadzeniu towaru na obszar celny UE oraz, w razie potrzeby, deklarację do czasowego składowania.
4. Jeżeli nadawca lub inna osoba złożyła wywozową deklarację skróconą, wówczas w liście przewozowym SMGS nadawca zamieszcza oświadczenie o numerze wywozowej deklaracji skróconej: „WDS MRN ...”.

5. W liście przewozowym SMGS, na podstawie którego jest przewożony towar zgłoszony do procedury wywozu (eksportu) z obszaru celnego UE, nadawca wpisuje:
  - 1) oświadczenie o zgłoszeniu celnym wskazując jego numer: „E MRN....”,
  - 2) „EAD” w polu „Dokumenty załączone przez nadawcę” oraz dołącza zgłoszenie celne do listu przewozowego SMGS - jeżeli wywozowe formalności celne zakończone są w urzędzie celnym wprowadzenia właściwym dla przejścia granicznego.
6. W liście przewozowym SMGS, na podstawie którego jest przewożony towar zgłoszony do procedury tranzytu, nadawca w polu „Dokumenty załączone przez nadawcę” wpisuje „TAD” oraz zamieszcza oświadczenie o zgłoszeniu celnym wpisując jego numer: „TAD MRN....” i dołącza zgłoszenie celne do listu przewozowego SMGS.
7. Dane, o których mowa w ust. 5 i 6 nadawca wpisuje w liście przewozowym CIM odpowiednio w sposób określony w Instrukcji do listu przewozowego CIM (GLV-CIM).
8. W przypadku braku oświadczenia w liście przewozowym o złożeniu do urzędu celnego deklaracji celnej zawierającej dane dotyczące bezpieczeństwa, PKP CARGO S.A. postępuje zgodnie z ust. 1 i 2.

ROZDZIAŁ 8

PRZESYŁKI PRZEŁADOWYWANE W TRAKCIE PRZEWOZU

Z WAGONÓW SZEROKOTOROWYCH DO WAGONÓW NORMALNOTOROWYCH LUB ODWROTNIE

§ 41 Przeładowanie przesyłek

1. Przeładowania przesyłek z wagonów szerokotorowych do wagonów normalnotorowych lub odwrotnie na stacji przeładunkowej w imieniu PKP CARGO S.A. na jej zlecenie lub upoważnienie dokonuje przeładowca, z którym PKP CARGO S.A. zawarła umowę o współpracy przy wykonywaniu czynności przeładunkowych bądź przewoźnik zdający przesyłkę w uzgodnieniu z PKP CARGO S.A.
2. W celu optymalnego wykorzystania ładowności wagonów normalnotorowych dopuszcza się możliwość łączenia przesyłek przeładowywanych z wagonów szerokotorowych w trakcie ich przewozu przez PKP CARGO S.A. na podstawie międzynarodowych listów przewozowych:
  - 1) w komunikacji import - pod warunkiem, że zawierają towar należący do tej samej pozycji NHM nadany przez tego samego nadawcę dla tego samego odbiorcy i należności przewozowe za odcinek polski opłaca ten sam Klient,
  - 2) w innych przypadkach, na warunkach określonych w umowie handlowej zawartej z PKP CARGO S.A.
3. Łączenie przesyłek, o którym mowa w ust. 2, jest niedopuszczalne, w przypadku:
  - 1) jeżeli Klient lub odbiorca złożył oświadczenie o niewyrażeniu zgody na łączenie przesyłek,
  - 2) towarów, których wspólne załadowanie do jednego wagonu jest zabronione,
  - 3) towarów objętych akcyzą i towarów zwolnionych z akcyzy,
  - 4) przesyłek objętych różnymi taryfami lub umowami handlowymi.
4. W listach przewozowych na przesyłki połączone, o których mowa w ust. 2 pkt 1, dokonujący ich przeładowania:
  - 1) przekreśla dane dotyczące wagonu, z którego przeładowano towar w taki sposób aby można było je odczytać i pod tymi danymi wpisuje dane dotyczące wagonu, do którego towar przeładowano,
  - 2) wpisuje masę towaru w wagonie normalnotorowym,
  - 3) pod numerami wagonów normalnotorowych, do których towar przeładowano, wpisuje „przesyłki połączone nr lp...”.

Z listów przewozowych na przesyłki połączone dokonujący ich przeładowania tworzy pakiet.
5. Reklamacje na przesyłki połączone rozpatruje się łącznie.

§ 42 Postanowienia dodatkowe

1. W przypadku przesyłki przewożonej w komunikacji import przeładowywanej z wagonu szerokotorowego do wagonu normalnotorowego dopuszcza się zmianę danych dotyczących umowy handlowej i/lub rozliczeniowej w liście przewozowym SMGS, gdy zmiana ta jest następstwem zmiany odbiorcy i/lub stacji przeznaczenia dokonanej w trybie zlecenia dodatkowego przez osobę uprawnioną.
2. Warunkiem zastosowania powyższego jest złożenie przez osobę uprawnioną do zmiany umowy przewozu – oprócz zlecenia dodatkowego - oświadczeń:
  - 1) o wyrażeniu zgody - przez Klienta wskazanego w zleceniu dodatkowym - na uiszczenie opłaty za przewóz i wszelkich opłat dodatkowych obciążających przesyłkę objętą tym zleceniem (wzór nr 31),
  - 2) o zobowiązaniu się - wnioskującego zmianę umowy przewozu - do uiszczenia opłaty za przewóz i wszelkich opłat dodatkowych obciążających przesyłkę objętą zleceniem dodatkowym, jeżeli zobowiązany przez niego Klient nie uzna i nie zapłaci tych należności (wzór nr 32).

ROZDZIAŁ 9 PRZEWÓZ ODPADÓW

Przewóz odpadów odbywa się z zachowaniem zasad i warunków określonych:

- 1) w ustawie z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (z późniejszymi zmianami) oraz w rozporządzeniach wykonawczych do ustawy,
- 2) w ustawie z dnia 29 czerwca 2007 roku o międzynarodowym przemieszczaniu odpadów (z późniejszymi zmianami) oraz w rozporządzeniach wykonawczych do ustawy.

§ 43 Określenie odpadów

1. Odpady oznaczają każdy materiał lub przedmiot, którego posiadacz pozbywa się, zamierza pozbyć się lub do jego pozbycia jest zobowiązany.
2. Wykazy odpadów zawarte są w:
  - 1) załączniku do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 grudnia 2014 r. w sprawie katalogu odpadów. Odpady oznaczone gwiazdką „*” przy kodzie rodzaju odpadów są odpadami niebezpiecznymi, których przewóz wykonuje się tak jak przewóz towarów niebezpiecznych,
  - 2) załącznikach III-V do Rozporządzenia z dnia 14 czerwca 2006 r. (WE) nr 1013/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie przemieszczania odpadów.
3. Przewóz odpadów może odbywać się na zlecenie:
  - 1) posiadacza odpadów (wytwórca odpadów lub inna osoba fizyczna, prawna lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, będąca w posiadaniu odpadów (np. prowadzący zbieranie, przetwarzanie odpadów),
  - 2) podmiotu uprawnionego do obrotu odpadami (np. sprzedawca odpadów, pośrednik w obrocie odpadami, podmiot uprawniony przez posiadacza odpadów do działania w jego imieniu).

§ 44 Formalności związane z przewozem odpadów

1. Nadawca - posiadacz odpadów zamawia przewóz odpadów w COK właściwym dla stacji nadania:
  - 1) przez złożenie zamówienia na wagony dostarczone przez przewoźnika w następujących terminach:
    - a) najpóźniej na trzy dni przed planowaną datą podstawienia wagonu pod załadunek, jeżeli zamówienie dotyczy przewozu odpadów o nieznanych właściwościach fizykochemicznych i konieczności ustalenia warunków transportu tych odpadów,
    - b) w pozostałych przypadkach zgodnie z postanowieniami § 4 ust. 1 pkt 1 i 4;
  - 2) przez zawiadomienie o zamiarze nadania do przewozu w wagonie dostarczonym przez klienta:
    - a) najpóźniej na trzy dni przed planowaną datą nadania - odpadów o nieznanych właściwościach fizykochemicznych i konieczności ustalenia warunków transportu tych odpadów,
    - b) w pozostałych przypadkach zgodnie z postanowieniami § 5 ust 1 pkt 1) i ust. 2.
  - 3) z wyprzedzeniem gwarantującym zachowanie terminów określonych w pkt 1 i 2 - jeżeli stacja nadania otwarta jest dla czynności ekspedycyjnych w wyznaczone dni tygodnia.
2. W przypadku nadawania do przewozu odpadów niebezpiecznych, dokumenty przewozowe powinny być wypełnione zgodnie z wymaganiami działu 5.4 RID/ Załącznik 2 do SMGS.
3. W komunikacji krajowej nadawca - posiadacz odpadów powinien dostarczyć wypełnioną „kartę przekazania odpadów”/„zbiorczą kartę przekazania odpadów”:
  - 1) w 3 egzemplarzach - gdy nadawcą przesyłki jest posiadacz odpadów, który przekazuje odpad lub pełnomocnik, a odpady odbierane są przez posiadacza odpadów, który przejmuje odpad,
  - 2) w ustalonej przez nadawcę przesyłki liczbie egzemplarzy - gdy odbiorcą przesyłki jest kolejny prowadzący działalność w zakresie transportu odpadu i w razie potrzeby charakterystykę fizykochemiczną odpadu oraz informacje istotne dla wykonania przewozu.

Jeżeli nadawca wystawił papierowy list przewozowy „kartę przekazania odpadów”/„zbiorczą kartę przekazania odpadów” dostarcza wraz z listem, a jeżeli ELP – w sposób uzgodniony z PKP CARGO S.A.
4. „Zbiorczą kartę przekazania odpadów” stosuje się tylko w przypadku, gdy w ciągu jednego miesiąca kalendarzowego nie zmienia się miejsce nadania i odbioru przesyłki, żadna ze stron umowy przewozu i transportowany jest ten sam odpad.
5. Przy ostatnim nadaniu w miesiącu kalendarzowym posiadacz odpadów zobowiązany jest dołączyć do listu przewozowego „zbiorczą kartę przekazania odpadów”.
6. PKP CARGO S.A. potwierdza wykonanie usługi przewozu odpadu, a odbiorca przejęcie odpadu na wszystkich egzemplarzach „karty przekazania odpadów”.
Jeden egzemplarz „karty przekazania odpadów” przeznaczony jest dla PKP CARGO S.A., a pozostałe wydawane są odbiorcy wraz z oryginałem listu przewozowego.

7. W przypadku stosowania „zbiorczej karty przekazania odpadów” PKP CARGO S.A. potwierdza raz w miesiącu wykonanie usługi transportu odpadu. Sposób przekazania „zbiorczej karty przekazania odpadów” jest analogiczny jak „karty przekazania odpadów”.
8. W komunikacji międzynarodowej wraz z listem przewozowym nadawca - posiadacz odpadów powinien dostarczyć wypełnione dokumenty stosowane w międzynarodowym przemieszczaniu odpadów.

ROZDZIAŁ 10

PRZEWÓZ PRZESYŁEK Z I DO STACJI LEŻĄCYCH NA ZAMKNIĘTYCH LINIACH NORMALNOTOROWYCH

§ 45 Postanowienia ogólne

Wykaz stacji leżących na zamkniętych liniach normalnotorowych stanowi Załącznik nr 2 do WOT Część I.

§ 46 Warunki korzystania ze stacji leżących na zamkniętych liniach normalnotorowych

1. Nadawca/odbiorca zainteresowany korzystaniem ze stacji leżącej na zamkniętej linii normalnotorowej zobowiązany jest zawrzeć z PKP CARGO S.A. umowę cywilnoprawną, w której określa się wzajemny zakres praw i obowiązków.
2. W umowie na korzystanie ze stacji leżącej na zamkniętej linii normalnotorowej powinny być zawarte szczegółowe warunki wydawania przesyłek wymagających ustalenia ich stanu oraz szczegółowe zasady rozliczania i ustalania czasu pozostawiania wagonu w dyspozycji nadawcy/odbiorcy lub możliwość wymiany drogą elektroniczną R25/26 i R27/28 itp.
3. W liście przewozowym jako stację nadania lub stację przeznaczenia nadawca wpisuje nazwę stacji obsługującej i w polu 21 zamieszcza oświadczenie „Dalszy przewóz do stacji ..... (nazwa stacji leżącej na zamkniętej linii normalnotorowej). Umowa nr.....”.
4. PKP CARGO S.A. może wstrzymać świadczenie usług, jeżeli nadawca/odbiorca nie dotrzyma terminu płatności należności za obsługę stacji leżącej na zamkniętej linii normalnotorowej i diagnostykę tej linii.
5. PKP CARGO S.A. może w każdym czasie ograniczyć użytkowanie stacji leżącej na zamkniętej linii normalnotorowej lub wstrzymać ruch w przypadkach powstania zagrożenia bezpieczeństwa ruchu kolejowego na okres remontu względnie przebudowy torów prowadzących do stacji leżącej na zamkniętej linii normalnotorowej albo w przypadkach zaistnienia innych okoliczności przewidzianych postanowieniami art. 8 ustawy Prawo przewozowe.

§ 47 Nadanie przesyłek

Nadawca przekazuje przesyłki PKP CARGO S.A. na podstawie R27/28 w terminach określonych w umowie i zgłasza się na stację obsługującą w celu załatwienia formalności związanych z nadaniem przesyłki.

§ 48 Wydanie przesyłek

1. Odbiorca w terminach określonych w umowie odbiera przesyłkę od PKP CARGO S.A. za pokwitowaniem w R25/26.
2. Jeżeli należności przewozowe opłaca Klient, który nie zawarł z PKP CARGO S.A. umowy rozliczeniowej, podstawienie wagonów na stację leżącą na zamkniętej linii normalnotorowej i wydanie przesyłki odbiorcy, może być dokonane po załatwieniu formalności.
3. Jeżeli odbiorca nie zgłosi się po odbiór przesyłki, przewozi się ją z powrotem do stacji obsługującej na koszt odbiorcy. Ponownego podstawienia przesyłki dokonuje się na warunkach określonych w umowie.
4. W przypadku przeszkody w przewozie przesyłki ze stacji obsługującej do stacji leżącej na zamkniętej linii normalnotorowej pracownik PKP CARGO S.A. zawiadamia odbiorcę o przygotowaniu przesyłki do odbioru na stacji obsługującej.
5. Zwrot wagonów odbywa się na podstawie R27/28.

§ 49 Ustalanie czasu pozostawiania w dyspozycji nadawcy/odbiorcy wagonu dostarczonego przez przewoźnika i wózków PKP CARGO S.A.

1. Postanowienia niniejszego paragrafu stosuje się także odpowiednio do wózków PKP CARGO S.A. użytych do przewozu wagonów szerokotorowych dostarczonych przez klienta.
2. Czas pozostawiania wagonu w dyspozycji nadawcy/odbiorcy rozlicza się oddzielnie za każdy wagon.

3. Czas pozostawiania wagonu w dyspozycji nadawcy/odbiorcy liczy się od:
  - 1) pełnej godziny po podstawieniu wagonu do:
    - a) załadunku w terminie, na który był zamówiony lub
    - b) wyładunku albo
  - 2) pierwszej godziny planowej obsługi w dniu, na który wagon został zamówiony, jeżeli wagon został podstawiony pod załadunek przed terminem, na który był zamówiony.
4. Czas pozostawiania wagonu w dyspozycji nadawcy/odbiorcy liczy się do:
  - 1) czasu faktycznego ukończenia czynności ładunkowych, jeżeli nadawca/odbiorca zawiadomi stację obsługującą o gotowości wagonu do zabrania, nie później niż na 1 godzinę przed ukończeniem czynności ładunkowych;
  - 2) czasu faktycznego zabrania wagonu, najpóźniej jednak do najbliższej planowej obsługi stacji po powiadomieniu o gotowości wagonu do zabrania, jeżeli:
    - a) nadawca/odbiorca nie powiadomi stacji obsługującej o gotowości wagonu do zabrania,
    - b) nadawca/odbiorca powiadomi stację obsługującą później niż na 1 godzinę przed ukończeniem czynności ładunkowych,
    - c) wagon podczas dokonywanej obsługi nie jest gotowy do zabrania.

ROZDZIAŁ 11

PRZEWÓZ PRZESYŁEK NADZWYCZAJNYCH

§ 50 Określenie przesyłek nadzwyczajnych

1. Warunki przewozu przesyłek nadzwyczajnych określa Rozporządzenie Ministra Transportu z dnia 7 czerwca 2006 r. w sprawie rodzaju i warunków przewozu rzeczy mogących powodować trudności transportowe przy przewozie kolejną.
2. Jako przesyłki nadzwyczajne PKP CARGO S.A. przyjmuje do przewozu przesyłki, których przewóz według oceny PKP CARGO S.A. powoduje szczególne trudności ze względu na:
  - 1) kształt, rozmiary, masę lub inne cechy charakterystyczne,
  - 2) sposób załadowania, rozmieszczenia i umocowania na wagonie,
  - 3) konieczność stosowania specjalnej technologii przewozu.
3. Przesyłkę nadzwyczajną stanowią w szczególności:
  - 1) rzeczy:
    - a) przekraczające określoną skrajnię ładunkową lub załadowane z przekroczeniem tej skrajni,
    - b) wymagające specjalistycznego taboru, urządzeń zabezpieczenia bądź organizacji przewozu, ze względu na położenie środka ciężkości lub inne przyczyny związane z bezpieczeństwem przewozu,
    - c) wymagające przewozu w wagonach z zagłębioną podłogą,
    - d) o masie jednej sztuki lub załadowane w jednostki ładunkowe o masie ponad 25 ton przewożone w komunikacji przeładunkowej,
    - e) o masie jednej sztuki lub załadowane w jednostki ładunkowe o masie ponad 60 ton,
    - f) powodujące obciążenie na oś wagonu lub metr bieżący toru większe od dopuszczalnego chociażby na części drogi przewozu,
    - g) wymagające załadowania na co najmniej dwa wagony z ławami pokrętnymi lub przesuwными, niepołączone ze sobą sprzęgami wagonowymi lub wagonem pośrednim;
  - 2) szyny, pręty stalowe do zbrojenia betonu oraz metale giętkie o długości ponad 36 m, ładowane na co najmniej dwa wagony bez ław pokrętnych lub przesuwanych;
  - 3) tabor kolejowy toczący się na własnych kołach, nieoznaczony znakami RIV, RIC, TEN lub MC;
  - 4) specjalistyczny tabor kolejowy toczący się na własnych kołach, np. dźwigi, maszyny torowe i drogowe;
  - 5) wagony z kołami o średnicy mniejszej niż 840 mm, w tym również oznaczone znakami RIV, RIC, TEN lub MC;
  - 6) tabor kolejowy o rozstawie kół 1520 mm przestawiony na wózki wagonowe o rozstawie kół 1435 mm o skrajni taboru O-WM i 1 - WM;
  - 7) wagony ładowne o większej niż 8 liczbie osi nawet jeśli posiadają znak RIV;
  - 8) wagony do naprawy z ograniczoną prędkością.
4. Przesyłki nadzwyczajne PKP CARGO S.A. przyjmuje do przewozu w miarę możliwości techniczno-eksploatacyjnych.
5. PKP CARGO S.A. może uzależnić przyjęcie przesyłki nadzwyczajnej do przewozu od opłacenia należności przewozowych przez nadawcę przesyłki przy nadaniu.

§ 51 Zawiadomienie o zamiarze nadania do przewozu przesyłki nadzwyczajnej

1. Nadawca pisemnie zawiadamia zakład Spółki PKP CARGO S.A., na którego terenie działania znajduje się stacja nadania, o zamiarze nadania przesyłki nadzwyczajnej do przewozu:
  - 1) w komunikacji krajowej - na co najmniej 30 dni przed proponowanym w zawiadomieniu dniem rozpoczęcia czynności ładunkowych,
  - 2) w komunikacji międzynarodowej - na co najmniej 60 dni przed proponowanym w zawiadomieniu dniem rozpoczęcia czynności ładunkowych.
2. W zawiadomieniu, o którym mowa w ust. 1, nadawca wskazuje w szczególności: stację nadania i przeznaczenia oraz miejsce ładowania i wyładowania, nazwę towaru, jego wymiary i masę wraz z opakowaniem, zamierzony termin ładowania, a w razie konieczności wszystkie przejścia graniczne na drodze przewozu, żądany termin przejścia przesyłki przez polskie przejście graniczne oraz dołącza wymaganą liczbę egzemplarzy rysunku transportowego przesyłki.
PKP CARGO S.A. nie przyjmuje rysunków wykonanych ołówkiem i szkiców odręcznych.
3. Jeżeli nadawca zamierza wielokrotnie nadawać do przewozu w określonym czasie takie same przesyłki na tej samej stacji nadania do tej samej stacji przeznaczenia i dla tego samego odbiorcy, może złożyć jedno zawiadomienie, wskazując w nim liczbę przesyłek i przewidywane terminy ich ładowania lub wpisując „przewozy wielokrotne w okresie do .....”, gdy dokładne określenie tych danych jest niemożliwe.
4. Jeżeli przesyłkę cechują specjalne właściwości konstrukcyjne lub technologiczne, powodujące konieczność zastosowania szczególnych warunków przewozu, wyładowania, przeładowania, zmiany położenia przy przeładowaniu lub zmiany ustawienia wagonu (ze względu na położenie przesyłki przy wjeździe na punkt ładunkowy odbiorcy), nadawca określa je w instrukcji transportowej.
5. Jeżeli ulegnie zmianie chociażby jeden parametr przesyłki (np. masa, wymiary), nadawca składa nowe zawiadomienie o zamiarze nadania przesyłki do przewozu.
6. Nowe zawiadomienie o zamiarze nadania przesyłki do przewozu nadawca składa również wtedy, gdy nie wykorzysta zezwolenia na przewóz w terminie ważności lub zamierza nadać takie same przesyłki, lecz nieobjęte zezwoleniem.
Do nowego zawiadomienia nadawca załącza komplet załączników.

§ 52 Powiadomienie o zgodzie na przewóz przesyłki nadzwyczajnej

1. PKP CARGO S.A. pisemnie powiadamia nadawcę o wyrażeniu zgody na przyjęcie przesyłki nadzwyczajnej i o warunkach jej przewozu, a w przypadku braku możliwości przewozu przesyłki nadzwyczajnej o niewyrażeniu zgody wskazując przyczynę odmowy.
2. Jeżeli zapewnienie koniecznych warunków wykonania czynności ładunkowych lub przewozu przesyłki nadzwyczajnej wymaga wykonania niezbędnych robót, np. przesunięcia torów pod obiektami krytycznymi, demontażu sieci trakcyjnej lub urządzeń sygnalizacyjnych, PKP CARGO S.A. może uzależnić przyjęcie przesyłki do przewozu od wyrażenia przez nadawcę, a przy przewozie przesyłki przybyłej spoza terytorium RP - odbiorcę, pisemnej zgody na pokrycie kosztów tych robót.
3. Jeżeli wielkość przekroczenia skrajni budzi wątpliwość co do bezpiecznego wykonania przewozu przesyłki PKP CARGO S.A. może uzależnić przyjęcie jej do przewozu od przeprowadzenia badania trasy wagonem lub urządzeniem do pomiaru skrajni budowli albo jazdy próbnej wagonu z makietą przesyłki.
W szczególnych przypadkach dla zwiększenia bezpieczeństwa przesyłka może być poprzedzona wagonem lub urządzeniem do pomiaru skrajni budowli albo makietą przesyłki.
Zgoda na takie przewozy może być wydana tylko po wyrażeniu przez nadawcę, a w przypadku przesyłki przybyłej spoza terytorium RP - odbiorcę, pisemnej zgody na pokrycie kosztów wykonania takiej usługi.
4. Pociąg nadzwyczajny może zostać uruchomiony do przewozu przesyłki na całej drodze przewozu lub na poszczególnych odcinkach:
  - 1) na pisemne żądanie nadawcy,
  - 2) za zgodą nadawcy, jeżeli przewóz w inny sposób mógłby spowodować zakłócenia w ruchu kolejowym (np. ze względu na warunki techniczno-eksploatacyjne przewozu, parametry przesyłki, masę).PKP CARGO S.A. powiadamia nadawcę, a przy przewozie przesyłki przybyłej spoza terytorium RP - odbiorcę, o konieczności przewozu przesyłki pociągiem nadzwyczajnym i przypadających opłatach za uruchomienie pociągu i przewóz.
5. W razie powstania przeszkody w przewozie PKP CARGO S.A. może cofnąć zgodę na przewóz przesyłki nadzwyczajnej podając przyczyny w formie pisemnej.

ROZDZIAŁ 12 POZOSTAŁE POSTANOWIENIA

§ 53 Warunki przewozu przesyłek na liniach kolejowych lub bocznicach będących w budowie albo modernizacji

1. PKP CARGO S.A. może w porozumieniu z inwestorem przyjąć do przewozu przesyłki na liniach kolejowych lub bocznicach będących w budowie albo modernizacji.
2. Formalności związane z nadaniem lub odbiorem przesyłki dokonywane są odpowiednio na stacji stycznej z linią kolejową lub na stacji obsługującej bocznicę będącą w budowie albo modernizacji.
3. Przewóz przesyłek na linii kolejowej bądź bocznicę będącej w budowie albo modernizacji odbywa się zgodnie z zasadami określonymi dla przewozów przy korzystaniu z bocznic.
4. Nadawcy i odbiorcy ponoszą odpowiedzialność za przesyłkę w czasie przewozu między miejscem wykonania czynności ładunkowych a stacją styczną z linią kolejową lub stacją obsługującą bocznicę będącą w budowie albo modernizacji.
5. Nadawca zobowiązany jest odebrać i zwrócić zamówiony wagon na tej samej stacji stycznej z linią kolejową lub stacji obsługującej bocznicę będącą w budowie albo modernizacji.
6. Czas pozostawiania w dyspozycji nadawcy/odbiorcy wagonu dostarczonego przez przewoźnika i wózków PKP CARGO S.A. użytych do przewozu wagonów szerokotorowych dostarczonych przez klienta liczy się za cały okres pobytu wagonu/wózków na linii kolejowej lub bocznicę pozostającej w budowie albo modernizacji.

ROZDZIAŁ 13 POSTĘPOWANIE REKLAMACYJNE

§ 54 Wnoszenie reklamacji

1. Warunki wnoszenia i szczegółowy tryb załatwiania reklamacji regulują postanowienia rozporządzenia ministra właściwego do spraw transportu.
2. Reklamacje związane z wykonaniem umowy przewozu wnosi się do PKP CARGO S.A. Biuro Rozrachunków - Wydział Reklamacji Przewozowych, 85-713 Bydgoszcz, ul. Sobieszewska 3.
3. Dopuszcza się zgłaszanie drogą elektroniczną na adres: reklamacje@pkp-cargo.eu reklamacji dotyczących należności przewozowych.

ROZDZIAŁ 14
WZORY DRUKÓW

Nr wzoru	Wzór	Dotyczy
1	Zamówienie na wagony/ Zawiadomienie o zamiarze nadania do przewozu wagonu dostarczonego przez klienta	§ 4 ust. 2, § 5 ust. 3
2	List przewozowy	§ 6 ust. 6
3	Załącznik do listu przewozowego	§ 6 ust. 7, § 7 ust. 2
4	Załącznik do listu przewozowego (dla przesyłek z intermodalnymi jednostkami transportowymi – UTI)	§ 6 ust. 7, § 7 ust. 2
5	<i>uchylony</i>	
6	Wykaz należności	§ 15 ust. 6
7	Protokół sprawdzenia przesyłki w trybie art. 48 ustawy Prawo przewozowe	§ 14 ust. 7
8	Protokół o przeładowaniu przesyłki / poprawieniu załadowania przesyłki	§ 14 ust. 8
9	Pełnomocnictwo	§ 7 ust. 2, § 15 ust. 5, § 17 ust. 2
10	Oświadczenie o wyznaczeniu osób do odbioru zawiadomień o przybyłych przesyłkach i o zrzeczeniu się zawiadamiania o przybyciu przesyłek	§ 16 ust. 1 i 5
11	Zawiadomienie o przybyciu przesyłki	§ 16 ust. 3
12	Rejestr zawiadomień o przybyłych przesyłkach	§ 16 ust. 3
13	Protokół o zanieczyszczeniu terenu kolejowego	§ 19 ust. 9
14	<i>uchylony</i>	
15	Protokół o stwierdzeniu zamarznięcia ładunku sypkiego	§ 10 ust. 1, § 18 ust. 8
16	Protokół uszkodzenia wagonu	§ 19 ust. 4, § 27 ust. 1, § 31 ust. 1
17	Zawiadomienie o przeszkodzie w przewozie/wydaniu przesyłki	§ 22 ust. 5 i 6
18	Zlecenie dodatkowe	§ 21 ust. 1
19	Książka ustalania stanu przesyłek	§ 23 ust. 4
20	Protokół o stanie przesyłki	§ 23 ust. 4
21	Oświadczenie o odebraniu przesyłki bezdokumentowej	§ 18 ust. 7
22	Wykaz zdawczy na wagony zdane (R25/26)	§ 18 ust. 5, § 24 ust. 2 i 4, § 25 ust. 3, § 26 ust. 2, 3 i 5, § 29 ust. 3 i 4, § 30 ust. 2-4, § 46 ust. 2, § 48 ust. 1

23	Zawiadomienie o wagonach gotowych do zabrania (R27/28)	§ 19 ust. 4, § 20 ust. 1, § 24 ust. 2 i 4, § 25 ust. 3, § 27 ust. 1 i 3, § 28 ust. 6, § 29 ust. 3 i 4, § 31 ust. 1 i 3-4, § 32 ust. 5, § 46 ust. 2, § 47
24	Deklaracja na współużytkowanie bocznic	§ 25 ust. 1
25	Oświadczenie o otrzymaniu przesyłki bez okazania listu przewozowego	§ 18 ust. 6
26	Zawiadomienie o dokonaniu likwidacji przesyłki	§ 22 ust. 10
27	Wniosek o podstawianie wagonów na ładownię	§ 29 ust. 3
27a	Porozumienie o przekazywaniu wagonów na ogólnodostępnym torze ładunkowym	§ 29 ust. 3
28	Rejestr pokwitowań udostępnienia listów przewozowych w celu wykonania czynności wymaganych przez władze celne lub inne władze administracyjne	§ 18 ust. 4
29	Umowa o współpracy przy wzajemnym przekazywaniu wagonów na punkcie zdawczo-odbiorczym bocznic	§ 24 ust. 3
30	<i>uchylony</i>	
31	Oświadczenie (o wyrażeniu zgody)	§ 42 ust. 2
32	Oświadczenie (o zobowiązaniu się)	§ 42 ust. 2